

İÇİNDEKİLER

I. GSYH, Sanayi Üretimi ve Talep Unsurlarındaki Gelişmeler	1
II. Ödemeler Dengesi.....	7
III. Merkezi Yönetim Bütçesi.....	14
IV. Parasal Büyüklükler ve Mali Piyasalardaki Gelişmeler.....	19
V. Fiyat Gelişmeleri	30
VI. Dünya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	31

TABLolar

Tablo 1: Sektörel Büyüme Hızları	2
Tablo 2: Talep Unsurlarında Gelişmeler	3
Tablo 3: İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler	4
Tablo 4: Aylık Sanayi Üretim Endeksi	5
Tablo 5: Aylık Kapasite Kullanım Oranı.....	6
Tablo 6: Yurt İçi Talebe İlişkin Göstergeler	6
Tablo 7: Dış Ticaret Dengesindeki Gelişmeler	7
Tablo 8: Sektörel İhracat	8
Tablo 9: Ülke Gruplarına Göre İhracat	8
Tablo 10: İhracatçı Birlikleri Kayıtlarına Göre İhracat	9
Tablo 11: Geniş Ekonomik Gruplara Göre İthalat.....	10
Tablo 12: Seçilmiş Fasıllara Göre İthalat	10
Tablo 13: Cari İşlemler Dengesi	11
Tablo 14: Sermaye Hareketleri	12
Tablo 15: Merkezi Yönetim Bütçesi Büyüklükleri.....	14
Tablo 16: Merkezi Yönetim Bütçesi Gelirleri.....	15
Tablo 17: Merkezi Yönetim Bütçesi Harcamaları.....	16
Tablo 18: Merkezi Yönetim Bütçesi Borç Stoku	18
Tablo 19: Merkez Bankası Net Döviz Pozisyonu.....	19
Tablo 20: Merkez Bankası Analitik Bilançosu	20
Tablo 21: Parasal Büyüklüklerdeki Gelişmeler	20
Tablo 22: Merkez Bankası Faiz Oranlarında Gelişmeler.....	21
Tablo 23: Merkez Bankası Karşılık Oranlarında Gelişmeler (Vade Ayrımı Öncesi)	22
Tablo 24: Merkez Bankası TL Karşılık Oranlarında Gelişmeler (Vade Ayrımı Sonrası)	22
Tablo 25: Merkez Bankası YP Karşılık Oranlarında Gelişmeler (Vade Ayrımı Sonrası)	22
Tablo 26: İMKB 100 Bileşik Endeksinin Getirisi.....	23
Tablo 27: Bankacılık Sektöründe Kredi ve Mevduatların Gelişimi.....	24
Tablo 28: Mevduat Bankaları Yurtiçi Kredilerinin Türlerine Göre Dağılımı	25
Tablo 29: TL Kredilere Uygulanan Ortalama Faiz Oranları.....	25
Tablo 30: Bankacılık Sektörüne İlişkin Seçilmiş Göstergeler.....	26
Tablo 31: Yurtiçi Yerleşiklerin Portföy Yatırım Stoku.....	28
Tablo 32: Yurtdışı Yerleşiklerin Portföy Yatırım Stoku.....	29
Tablo 33: Ekim Ayı İtibarıyla Ana Harcama Gruplarına Göre TÜFE Değişim Oranları.....	30
Tablo 34: 2011 Yılı Ekim Ayı İtibarıyla Özel Kapsamlı TÜFE Göstergelerinin Gelişimi.....	31

ŞEKİLLER

Şekil 1: Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Üretim Endeksleri.....	5
Şekil 2: Merkez Bankası Uluslararası Rezervleri	13
Şekil 3: İç Borçlanma Faiz Oranları	19
Şekil 4: İMKB 100 Bileşik Endeksi.....	24
Şekil 5: Reel Kur Endeksi	27

EKLER

Başlıca Ekonomik Göstergeler: <http://www.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/14397/0401.xls>

Temel Ekonomik Göstergeler: <http://www.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/14398/0402.xls>

GSYH, SANAYİ ÜRETİMİ VE TALEP UNSURLARINDAKİ GELİşMELER

1. GSYH ve Sektörel Büyüme Hızları

2012 yılının birinci çeyreğinde GSYH, piyasa beklentilerinin üzerinde yüzde 3,2 oranında artış kaydetmiştir. Böylece Türkiye ekonomisi global kriz sonrasında son on çeyrek sürekli büyüme kaydederek krizden hızla uzaklaşmıştır. Bununla birlikte öngörüldüğü şekilde, 2011 yılının son çeyreğinde ekonomik aktivitede görülen yavaşlama 2012 yılı ilk çeyreğinde de devam etmiştir.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYH, 2012 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,4 oranında azalmıştır. Yılın birinci çeyreğinde ekonomik aktivitede beklendiği gibi yavaşlama gerçekleşmiştir.

Yılın birinci çeyreğinde katma değer tarım sektöründe yüzde 4,6 oranında artmış, büyümeye katkısı 0,2 puan olmuştur.

Birinci çeyrekte sanayide katma değer artışı yüzde 3,0, büyümeye katkısı 0,9 puan olmuştur. İmalat sanayii katma değerindeki artış ise yüzde 2,7'dir. Birinci çeyrekte aylık sanayi üretim endeksindeki ortalama artış ise yüzde 2,9'dur. Aynı dönemde ara mallarında üretim artışı yüzde 1,5, yatırım mallarında üretim artışı ise yüzde 1,7 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde imalat sanayi kapasite kullanım oranı da ortalama olarak yüzde 73,6 olmuştur.

Hizmetler sektöründe birinci çeyrekte ekonomik aktivitede beklendiği şekilde yavaşlama kaydedilmiştir. Bu gelişmede, özellikle inşaat ve ticaret sektörlerindeki duraksama dikkat çekicidir. Katma değer, inşaatta yüzde 2,8, toptan-perakende ticarete yüzde 0,9, ulaştırma-haberleşmede yüzde 4,7, mali aracı kuruluşlarda yüzde 4,8, gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetlerinde yüzde 7 oranında artış kaydetmiştir.¹ Bu beş sektörün birinci çeyrekte GSYH artış hızına katkısı toplamda yüzde 1,9 puan olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda katma değer, hizmetler sektöründe 2012 yılının birinci çeyreğinde yüzde 3,5 oranında artış kaydetmiş, büyümeye katkısı ise 2,3 puan olmuştur.

Birinci çeyrekte vergi-sübvansiyonlarda artış yüzde 2,6 olarak gerçekleşmiş, büyümeye katkısı yüzde 0,2 puan olmuştur.

2012 yılının birinci çeyreğinde GSYH deflatörü yüzde 10,7 oranında artış göstermiştir. Aynı dönemde ortalama olarak TÜFE yüzde 10,5, ÜFE yüzde 9,5 oranında artış kaydetmiştir.

¹ Birinci çeyrek için sektörlerin GSYH içindeki payları: inşaat yüzde 4,6, toptan perakende ticaret yüzde 12,5, ulaştırma ve haberleşme yüzde 13,3, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri yüzde 6,1.

Tablo 1: Sektörel Büyüme Hızları

(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişme)

	2010	2011					2012
	Yıllık	I.Ç.	II.Ç.	III.Ç.	IV.Ç.	Yıllık	I.Ç.
Tarım	2,4	7,4	5,4	4,2	6,2	5,3	4,6
Sanayi	12,8	14,6	8,7	8,7	5,7	9,2	3,0
İmalat	13,6	14,9	9,1	9,2	5,2	9,4	2,7
Hizmetler	8,6	10,7	9,9	10,0	5,9	9,0	3,5
İnşaat	18,3	15,3	13,0	10,2	7,0	11,2	2,8
Ticaret	11,7	16,1	13,6	10,8	4,5	11,0	1,0
Ulaştırma	10,6	12,4	12,4	12,0	6,8	10,8	4,7
Mali Aracı Kuruluşlar	6,8	10,0	9,2	12,9	6,8	9,6	4,8
Konut	1,8	2,0	1,8	1,3	2,5	1,9	1,8
Vergi-Sübvansiyon	13,1	16,9	10,7	10,0	5,0	10,4	2,6
GSYH	9,2	11,9	9,1	8,4	5,2	8,5	3,2

Harcama Yöntemiyle GSYH:

Yurtiçi talepte 2012 yılının birinci çeyreğinde öngörüldüğü şekilde sınırlı bir daralma kaydedilmiştir. Özel tüketim ve özel sabit sermaye yatırımlarında önemli miktarda duraksama kaydedilmiştir. Kamu tüketim ve yatırımlarında ise büyümeye katkı görülmektedir. Net ihracatın 4,5 puan katkısı büyümede en önemli kaynak olmuştur.

Birinci çeyrekte, GSYH içinde özel tüketimin payı yüzde 72,2, özel yatırımların payı yüzde 19,5, kamu tüketiminin payı yüzde 13,5, kamu yatırımlarının payı ise yüzde 2,8'dir.

Toplam tüketim 2012 yılının birinci çeyreğinde yüzde 0,7 oranında artmıştır. Özel tüketimdeki artış yüzde 0,0 oranında gerçekleşmiştir. Toplam yurtiçi talep ise söz konusu dönemde yüzde 1,3 oranında azalış göstermiştir.

Birinci çeyrekte ihracattaki artış yüzde 13,2 oranında gerçekleşirken ithalat yüzde 5,0 oranında azalmıştır. Böylece net mal ve hizmet ihracatının büyümeye katkısı birinci çeyrekte pozitif 4,5 puan olmuştur. 2011 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren net ihracatın büyümeye pozitif katkı verdiği gözlenmektedir.

Yılın birinci çeyreğinde özel sabit sermaye yatırımlarındaki artış yüzde 1,6 olarak gerçekleşmiştir. Özel kesim sabit sermaye yatırımlarının alt bileşenleri incelendiğinde; söz konusu dönemde, özel kesim makine teçhizat yatırımlarının yüzde 0,9, inşaat yatırımlarının ise yüzde 3,1 oranında arttığı gözlenmiştir.

Aynı dönemde kamu tüketimi yüzde 5,5, kamu sabit sermaye yatırımları ise yüzde 2,1 oranında artış kaydetmiştir.

Stok değişiminin büyümeye katkısı 2012 yılının birinci çeyreğinde yüzde -2,3 puan olarak hesaplanmıştır.

Talep yönünden 2012 yılının birinci çeyreğinde GSYH'da kaydedilen yüzde 3,2 oranındaki büyümeye katkılar, özel tüketimden yüzde 0,0 puan, özel sabit sermaye yatırımından yüzde 0,4 puan olmuştur. Büyümeye kamu tüketiminin katkısı yüzde 0,5 puan, kamu sabit sermaye yatırımının katkısı yüzde 0,1 puan olmuştur.

Bu gelişmeler sonucunda toplam nihai yurtiçi talepteki artış (stok hariç) yılın birinci çeyreğinde yüzde 0,9 olmuştur.

Tablo 2: Talep Unsurlarında Gelişmeler

(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişme)

	2010	2011					2012
	Yıllık	I.Ç.	II.Ç.	III.Ç.	IV.Ç.	Yıllık	I.Ç.
Toplam Tüketim	6,0	11,3	8,3	8,1	2,2	7,3	0,7
Kamu	2,0	7,0	9,0	10,3	-4,3	4,5	5,5
Özel	6,7	11,9	8,2	7,8	3,4	7,7	0,0
Sabit Sermaye Yatırımı	30,5	33,9	28,7	14,6	2,4	18,3	1,6
Kamu	17,7	-0,9	-0,2	0,3	-9,4	-3,2	2,1
Özel	33,6	39,8	34,7	17,7	5,2	22,8	1,6
Stok Değişimi ⁽¹⁾	2,5	0,4	0,8	-1,5	-0,4	-0,3	-2,3
Toplam N. Y. İçi Talep	10,8	16,1	13,1	9,6	2,2	9,8	0,9
Toplam Yurt İçi Talep	13,5	16,5	13,8	7,6	1,9	9,5	-1,3
Net Mal ve Hiz. İhr. ⁽¹⁾	-4,4	-5,2	-5,1	0,5	3,2	-1,4	4,5
Mal ve Hizmet İhracatı	3,4	8,7	0,5	10,2	6,7	6,5	13,2
Mal ve Hizmet İthalatı	20,7	26,9	18,9	6,8	-5,1	10,6	-5,0
GSYH	9,2	11,9	9,1	8,4	5,2	8,5	3,2

(1) Büyümeye katkı.

3. İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler

2012 yılının ikinci çeyreğinde, 2011 yılının aynı dönemine göre işgücündeki artış 559 bin kişi olurken, aynı dönemde istihdam edilenlerin sayısı 2011 yılının ikinci çeyreğine göre 837 bin kişi artarak 25 milyon 282 bin kişiye ulaşmıştır. Buna göre işsiz sayısı 278 bin kişi azalmıştır. 2012 yılının ikinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre, tarım ve hizmetler sektörlerinde sırasıyla, 90 bin kişi ve 764 bin kişi istihdam artışı gözlenirken, sanayi sektörü istihdamı 17 bin kişi azalmıştır. Tarım dışı istihdam ise söz konusu dönemde önceki yıla göre 747 bin kişi artmıştır. Türkiye genelindeki işsizlik oranı 2012 yılının ikinci çeyreğinde, 2011 yılının ikinci çeyreğine göre 1.2 puan azalarak yüzde 8,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, Türkiye'de tarım dışı işsizlik oranı geçen yıla göre 1.6 puan azalarak yüzde 10,4; genç nüfusta işsizlik oranı ise geçen yıla göre 1.6 puan azalarak yüzde 15,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3: İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler

	2009	2010	2011					2012	
	Yıllık	Yıllık	I	II	III	IV	Yıllık	I	II
Çalışma Çağındaki Nüfus İşgücüne Katılma Oranı (%)	51.686	52.541	53.152	53.439	53.734	54.027	53.593	54.365	54.599
	47,9	48,8	48,5	50,5	51,0	49,4	49,9	47,9	50,5
İşgücü	24.748	25.641	25.766	26.995	27.406	26.696	26.725	26.058	27.554
İstihdam	21.277	22.594	22.802	24.445	24.884	24.267	24.110	23.338	25.282
İşsiz	3.471	3.046	2.964	2.550	2.521	2.429	2.615	2.721	2.272
İşsizlik Oranı (%)	14,0	11,9	11,5	9,4	9,2	9,1	9,8	10,4	8,2
Tarım Dışı İşsizlik Oranı	17,4	14,8	14,2	12,0	11,9	11,4	12,4	12,7	10,4
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı	25,3	21,7	20,6	17,5	18,6	17,0	18,4	18,3	15,9
İstihdamın Sektörel Dağılımı									
Tarım	5.240	5.683	5.573	6.273	6.704	5.990	6.143	5.427	6.363
Sanayi	4.079	4.496	4.652	4.777	4.682	4.700	4.704	4.684	4.760
Hizmetler (*)	11.958	12.415	12.577	13.395	13.498	13.577	13.263	13.227	14.159

Kaynak: TÜİK

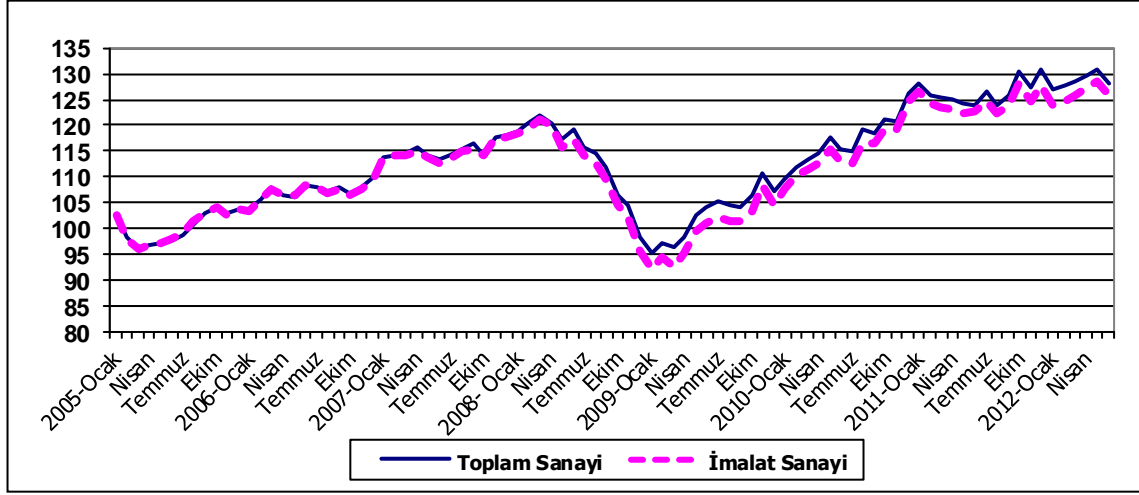
(*) İnşaat dahildir.

4. Üretim ve Talebe İlişkin Son Gelişmeler

a. Aylık Sanayi Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranları

Aylık verilere göre sanayi üretimi, 2012 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,7 oranında artmıştır. 2012 yılının ilk yarısında ise sanayi üretimi yüzde 3,1 oranında artış göstermiştir. Mevsimsel düzeltilmiş sanayi üretim endeksinde ise Haziran ayında Mayıs ayına göre yüzde 2 oranında azalış gerçekleşmiştir.

2012 yılı Haziran ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre, imalat sanayi, madencilik ve enerji sektörleri üretimleri sırasıyla, yüzde 1,8, yüzde 4,6 ve yüzde 9,2 oranlarında artmıştır.

Şekil 1: Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Üretim Endeksleri (2005=100)

Kaynak: TÜİK

2012 yılı Haziran ayı imalat sanayi üretimindeki artışta; endeks içindeki payları yüksek olan tekstil ürünleri, ana metal ve elektrikli teçhizat alt sektörlerinde kaydedilen üretim artışları etkili olmuştur.

Tablo 4: Aylık Sanayi Üretim Endeksi

	Yıllık		2011		2012					
	2010	2011	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Sanayi	13,1	8,9	8,5	3,7	1,5	4,4	2,6	1,5	5,9	2,7
Madencilik	2,1	3,0	2,6	6,7	-2,3	6,8	3,7	-1,7	4,2	4,6
İmalat	14,4	9,2	7,8	2,7	0,4	3,1	1,8	1,6	5,8	1,8
Gıda Ürünleri	7,3	6,3	8,4	-1,3	5,1	6,6	6,2	-0,6	9,0	-6,7
Tekstil	12,7	0,0	1,2	0,9	-1,4	1,3	2,6	5,1	10,3	5,9
Giyim	8,2	-0,8	-3,3	-12,8	-11,0	-4,7	1,0	-2,2	-0,2	-4,0
Petrol Ürünleri	6,3	6,8	-15,1	-9,0	-20,0	8,6	-4,5	-8,2	-21,7	-2,3
Kimya	15,9	5,6	3,5	-5,6	-2,0	-3,3	-1,9	-5,2	5,5	12,2
Toprak Ürünleri	14,7	6,9	-3,8	2,1	-11,6	-11,9	-4,4	0,4	0,8	-0,3
Ana Metal	10,4	6,8	4,0	-0,4	8,1	6,4	11,4	6,0	5,8	9,4
Fabr. Metal Ürünleri	19,7	14,9	17,8	6,7	1,3	10,3	4,2	3,2	3,0	8,3
B.y.s. Makine-Teçhizat	32,6	22,3	9,3	12,6	11,6	17,9	9,2	10,1	6,8	4,0
Taşıt Araçları	33,3	16,0	10,0	-3,5	0,5	-3,7	-8,2	-10,3	-1,9	-9,0
Enerji	8,3	8,6	16,5	10,3	9,6	12,7	7,9	2,5	7,2	9,2

Kaynak: TÜİK

2012 yılı Temmuz ayı toplam imalat sanayi kapasite kullanım oranı, 2011 yılının aynı ayına göre 0.6 puan azalarak yüzde 74,8 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre ise kapasite kullanım oranı Temmuz ayında 0.2 puan artmıştır.

Tablo 5: Aylık Kapasite Kullanım Oranı

(Yüzde)

	Yıllık		2011	2012						
	2010	2011	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz
İmalat Sanayi	72,6	75,4	75,5	74,7	72,9	73,1	74,7	74,7	74,6	74,8
Gıda Ürünleri	70,3	70,2	72,9	72,2	70,9	69,3	68,6	69,1	71,2	71,3
Tekstil Ürünleri	77,3	76,6	76,0	75,3	75,3	75,3	78,5	79,0	79,2	79,7
Giyim	75,3	76,4	77,0	76,1	76,6	76,5	79,3	78,6	77,9	79,2
Basım Yayım	75,8	71,8	68,6	67,2	65,3	65,4	68,6	68,8	72,0	72,6
Petrol Ürünleri	65,8	75,3	71,6	72,5	64,0	70,2	79,5	72,8	71,2	80,3
Kimya	80,4	82,6	82,4	82,5	82,8	80,8	82,7	81,7	79,7	80,1
Metal Olmayan Diğer Mineral	75,2	78,7	77,1	75,6	73,2	70,9	73,7	77,8	78,2	79,9
Ana Metal	76,8	77,9	77,9	78,8	76,7	76,6	81,6	79,0	77,0	77,0
B.y.s. Makine ve Teçhizat	68,8	75,0	74,8	74,8	74,6	77,3	77,5	77,5	76,1	75,5
Motorlu Taşıtlar	69,8	76,4	76,4	73,6	67,7	71,7	72,4	72,7	71,0	70,0

Kaynak: TCMB

a. Yurtiçi Talebe İlişkin Göstergelerdeki Gelişmeler

2012 yılının Haziran ayında; beyaz eşya üretimi, yurtiçi satışı ve ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre, sırasıyla, yüzde 4,9, yüzde 3 ve yüzde 15,2 oranlarında artmıştır. Beyaz eşya ithalatı ise aynı dönemler itibarıyla yüzde 6,2 oranında azalmıştır.

Otomobil üretimi ve ihracatı; 2012 yılının Haziran ayında sırasıyla yüzde 21,9 ve yüzde 4,6 oranlarında azalmıştır.

Tablo 6: Yurtiçi Talebe İlişkin Göstergeler

	Yıllık		2012					
	2010	2011	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Beyaz Eşya Yurtiçi Satışları*	9,9	19,3	6,9	0,0	-2,7	-2,1	3,6	3,0
Toplam Otomobil Üretimi	18,1	6,1	-8,8	-8,9	-19,1	-18,0	-5,5	-21,9
Toplam Otomobil Satışları	37,8	16,4	-29,4	-25,2	-12,5	-15,2	-10,4	-10,3
İthal Otomobil Satışları	45,4	16,8	-32,7	-28,3	-12,0	-13,2	-2,4	-2,2

* Buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi ve fırından oluşan beyaz eşya kapsamına; 2010 yılı Ocak ayından itibaren derin dondurucu ve kurutma makinesi eklenmiştir.

2012 yılının Haziran ayında; otomobil satışları ve ithal otomobil satışları sırasıyla yüzde 10,3 ve yüzde 2,2 oranlarında azalmıştır.

II. ÖDEMELER DENGESİ

1. Cari işlemler Dengesi

2012 yılının ilk yarısında ihracat (fob) 74,4 milyar dolar, toplam mal ithalatı (cif) ise 117,2 milyar dolar olmuştur. Böylece, ödemeler dengesinde gösterildiği şekliyle, dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 25,9 oranında azalarak 34,4 milyar dolar olmuştur. Aynı dönemde, net hizmet gelirleri yüzde 15,3 oranında artarak 6,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiş, gelir dengesindeki açık 3,6 milyar olmuştur. 2012 yılının ilk altı ayında cari açık, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 30,6 oranında azalarak 31,1 milyar dolar olmuştur.

Tablo 7: Dış Ticaret Dengesindeki Gelişmeler

(Milyon Dolar)

	İhracat		Yüzde Değişme		İthalat		Yüzde Değişme		Dış Ticaret Dengesi	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Ocak	9.551	10.353	22,0	8,4	16.905	17.376	44,6	2,8	-7.354	-7.024
Şubat	10.059	11.752	21,7	16,8	17.520	17.720	48,7	1,1	-7.461	-5.968
Mart	11.811	13.217	19,5	11,9	21.643	20.600	44,1	-4,8	-9.832	-7.383
Nisan	11.873	12.640	26,4	6,5	20.953	19.274	40,2	-8,0	-9.080	-6.634
Mayıs	10.943	13.146	11,7	20,1	21.107	21.752	43,3	3,1	-10.164	-8.606
Haziran	11.350	13.266	18,9	16,9	21.605	20.441	41,8	-5,4	-10.255	-7.176
Temmuz	11.860		24,0		21.061		31,0		-9.201	
Ağustos	11.245		31,9		19.679		27,5		-8.434	
Eylül	10.751		20,7		21.204		35,5		-10.453	
Ekim	11.907		8,6		19.919		15,2		-8.012	
Kasım	11.079		18,1		18.649		8,8		-7.571	
Aralık	12.477		5,5		20.594		0,2		-8.116	
Toplam	134.907		18,5		240.842		29,8		-105.935	

Kaynak: TÜİK

2012 yılı Ocak-Haziran döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre, ihracat yüzde 13,4 oranında artarak 74,4 milyar dolar, ithalat yüzde 2,1 oranında azalarak 117,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde, 2012 yılının ilk yarısında yüzde 54,8 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2012 yılının aynı döneminde yüzde 63,5 olarak gerçekleşmiştir.

Aynı dönemde, imalat sanayii ürünleri ihracatı yüzde 13,8, madencilik ürünleri ihracatı yüzde 11,8 ve tarım ve ormanlık ürünleri ihracatı yüzde 6,6 oranında artmıştır. Söz konusu artışa en fazla katkısı yüzde 318,4 artışla kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller; taklit mücevherci eşyası; metal paralar ihracatı yapmıştır.

Tablo 8: Sektörel İhracat

(Milyon Dolar)

	Yıllık		Yüzde	Ocak- Haziran		Yüzde
	2010	2011	Değişme	2011	2012	Değişme
Toplam	113.883	134.907	18,5	65.588	74.373	13,4
Tarım ve Ormancılık	4.935	5.167	4,7	2.421	2.580	6,6
Madencilik	2.687	2.805	4,4	1.280	1.431	11,8
İmalat	105.467	125.963	19,4	61.418	69.873	13,8
<i>Diğer Sektörler Toplamı</i>	639	972	52,2	469	489	4,2
Seçilmiş Fasıllara Göre İhracat						
Kara taşıtları	13.813	15.803	14,4	7.973	7.966	-0,1
İnci kıymetli taş ve mamülleri	3.747	3.739	-0,2	1.619	6.773	318,4
Demir ve çelik	8.740	11.225	28,4	5.607	5.959	6,3
Kazan-makine-mek.cihaz	9.413	11.561	22,8	5.620	5.951	5,9
Elektrikli makina. cihazlar	7.530	8.874	17,8	3.997	4.748	18,8
Örme giyim eşyası	7.731	8.386	8,5	4.225	4.104	-2,9
Mineral yakıt. mineral yağlar	4.469	6.539	46,3	3.202	3.767	17,7
Demir veya çelikten eşya	4.850	5.748	18,5	2.821	2.939	4,2
Örülmemiş giyim eşyası	4.636	5.124	10,5	2.559	2.709	5,9
Plastik ve mamulleri	3.717	4.580	23,2	2.227	2.446	9,8
Yenilen meyveler	3.491	3.909	12,0	1.612	1.576	-2,3
<i>Diğer Fasıllar Toplamı</i>	41.745	49.418	18,4	24.127	25.435	5,4

Kaynak: TÜİK

Tablo 9: Ülke Gruplarına Göre İhracat

(Milyon Dolar)

	Yıllık		Yüzde	Ocak- Haziran		Yüzde
	2010	2011	Değişme	2011	2012	Değişme
AB Ülkeleri	52.685	62.347	18,3	31.569	29.422	-6,8
Türkiye Serbest Bölgeleri	2.084	2.545	22,1	1.198	1.208	0,9
Diğer Ülkeler	59.114	70.015	18,4	32.821	43.742	33,3
Ülke Grupları						
OECD Ülkeleri	61.492	67.114	9,1	33.509	33.057	-1,3
EFTA Ülkeleri	2.416	1.887	-21,9	786	1.142	45,2
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	14.456	17.768	22,9	8.389	8.915	6,3
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	7.617	9.292	22,0	4.350	9.023	107,4
Bağımsız Devletler Topluluğu	10.288	13.377	30,0	6.192	7.066	14,1
Türk Cumhuriyetleri	3.921	5.040	28,5	2.315	2.727	17,8
İslam Konferansı Teşkilatı	32.470	37.325	15,0	17.522	26.322	50,2
Toplam	113.883	134.907	18,5	65.588	74.373	13,4

Kaynak: TÜİK

Ülke grupları itibarıyla ihracata bakıldığında; 2012 yılının ilk altı ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre AB ülkelerine yapılan ihracat yüzde 6,8 oranında azalırken, AB dışı ülke grubuna ve serbest bölgelere yapılan ihracat artmıştır. OECD ülkelerinin toplam ihracat içindeki payı yüzde 51,1 oranından yüzde 44,4'e gerilemiştir. Aynı dönemde ilk 20 ülke içinde ihracat artışının en fazla olduğu ülkeler ise sırasıyla İran, Libya, Mısır, Suudi Arabistan, Irak ve Azerbaycan olmuştur.

İhracatçı Birliklerinin (TİM) kayıtlarına göre 2012 yılı Ocak-Temmuz döneminde ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10 oranında artarak 85,2 milyar dolar olmuştur.

Tablo 10: İhracatçı Birlikleri Kayıtlarına Göre İhracat

(Milyon Dolar)

	Temmuz		Yüzde Değişme	Ocak-Temmuz		Yüzde Değişme
	2011	2012		2011	2012	
TOPLAM	11.480	10.849	-5,5	77.448	85.222	10,0
Otomotiv Endüstrisi	1.886	1.465	-22,3	12.093	11.488	-5,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.301	1.300	-0,1	9.237	9.987	8,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.607	1.414	-12,0	9.760	9.344	-4,3
Çelik	1.237	1.260	1,8	8.964	9.333	4,1
Elektrik - Elektronik Mak. Bilişim	869	871	0,2	5.929	6.847	15,5
Tekstil ve Hammaddeleri	624	584	-6,3	4.719	4.497	-4,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	522	516	-1,2	3.663	3.721	1,6
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mam.	455	454	-0,3	2.980	3.369	13,1
Makine ve Aksamları	423	436	3,1	2.782	3.112	11,8
Madencilik Ürünleri	353	380	7,6	2.191	2.307	5,3
İklimlendirme Sanayii	307	306	-0,6	2.249	2.180	-3,0
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	288	323	12,1	1.904	2.180	14,4
Çimento Cam Seramik ve Toprak	277	258	-6,8	1.847	1.839	-0,4
Yaş Meyve ve Sebze	132	122	-7,5	1.329	1.217	-8,4
<i>Diğer Sektörler Toplamı</i>	<i>1.198</i>	<i>1.160</i>	<i>-3,2</i>	<i>7.801</i>	<i>13.801</i>	<i>76,9</i>

Kaynak: TİM

2012 yılı Ocak-Haziran döneminde ithalat yüzde 2,1 oranında azalarak 117,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, ara malı ithalatı geçen yıla göre yüzde 2,3 oranında artarken, sermaye malları ithalatı yüzde 10,5 oranında tüketim malları ithalatı ise yüzde 15,9 oranında azalmıştır. İthal enerji fiyatlarının yüzde 10,3 oranında artmasının da etkisiyle enerji ithalatı yüzde 17,8 oranında artmıştır. Aynı dönemde ithalatta en büyük paya sahip ürünler mineral yakıtlar ve yağlar, makina-teçhizat, kıymetli madenler ve taşlar, demir-çelik ve kara taşıtları olmuştur.

Tablo 11: Geniş Ekonomik Gruplara Göre İthalat

(Milyon Dolar)

	Yıllık		Yüzde Değişme	Ocak-Haziran		Yüzde Değişme
	2010	2011		2011	2012	
Toplam İthalat	185.544	240.842	29,8	119.735	117.163	-2,1
Yatırım Malları	28.818	37.271	29,3	18.830	16.857	-10,5
Ara malları	131.445	173.140	31,7	85.093	87.071	2,3
Tüketim Malları	24.735	29.692	20,0	15.353	12.908	-15,9
Diğer	546	739	35,3	459	327	-28,7
Enerji İthalatı (27. Fasil)	38.497	54.113	40,6	24.918	29.352	17,8
Enerji Dışı İthalat	147.047	186.729	27,0	94.817	87.811	-7,4

Kaynak: TÜİK

Tablo 12: Seçilmiş Fasillara Göre İthalat

(Milyon Dolar)

	Yıllık		Yüzde Değişme	Ocak-Haziran		Yüzde Değişme
	2010	2011		2011	2012	
Toplam İthalat	185.544	240.842	29,8	119.735	117.163	-2,1
-Mineral yakıt. yağlar	38.497	54.118	40,6	24.918	29.352	17,8
-Kazan. makine. mek. cihaz	21.267	27.111	27,5	13.793	12.695	-8,0
-Demir ve çelik	16.121	20.424	26,7	9.711	10.198	5,0
-Elek. Makine ve cihazlar	14.642	16.835	15,0	8.383	8.039	-4,1
-Kara taşıtları	13.419	17.184	28,1	8.889	6.811	-23,4
-Plastik ve mamulleri	9.730	12.579	29,3	6.719	6.407	-4,6
-İnci, kıymetli taş ve mam.	3.037	7.022	131,2	2.307	4.133	79,1
-Organik kimyasal ürünler	4.400	5.504	25,1	2.923	2.612	-10,6
-Optik alet ve cihazlar	3.438	4.116	19,7	2.060	1.973	-4,2
-Hava taşıtları,uzay araçları	3.156	3.933	24,6	2.562	1.973	-23,0
-Eczacılık ürünleri	4.410	4.697	6,5	2.361	1.936	-18,0
-Diğer Fasilları Toplamı	53.427	67.318	26,0	35.108	31.034	-11,6

Kaynak: TÜİK

a. Hizmetler Dengesi

2011 yılında 18 milyar dolar olarak gerçekleşen net turizm gelirleri, 2012 yılının ilk altı ayında yüzde 9,1 oranında artarak 6,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde hizmetler başlığının diğer önemli bir kalemi olan taşımacılık kaleminde 871 milyon dolar tutarında net gelir elde edilmiştir. İnşaat hizmetlerinden elde edilen döviz geliri ise bir önceki yıla göre yüzde 79 oranında artarak 503 milyon dolar olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda, 2011 yılının ilk yarısında toplam 5,4 milyar dolar fazla veren hizmetler dengesi kalemi, 2012 yılının aynı döneminde yüzde 15,3 oranında artış göstererek 6,3 milyar dolar fazla vermiştir.

b. Gelir Dengesi

2011 yılında 7,8 milyar dolar olarak kaydedilen gelir dengesindeki net çıkış 2012 yılının ilk altı ayında 3,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılının Ocak-Haziran döneminde yatırım geliri başlığı altında yer alan doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlar kaleminde görülen net çıkışlar sırasıyla 1.179, 387 ve 1.921 milyon dolar olmuştur. Diğer yatırımların alt bileşenlerinden olan faiz giderleri ise aynı dönemde yüzde 21,9 oranında artarak 2,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

c. Cari Transferler

2011 yılında 1,7 milyar dolar olarak gerçekleşen cari transferler, 2012 yılının ilk yarısında 643 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Cari transfer hesabı altında yer alan işçi gelirleri ise 2011 yılının aynı dönemine göre yüzde 14,4 oranında azalarak 403 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Tablo 13: Cari İşlemler Dengesi

	Yıllık		Ocak-Haziran	
	2010	2011	2011	2012
I. Dış Ticaret Dengesi	-56.445	-89.090	-46.461	-34.420
1.İhracat f.o.b.	113.883	134.906	65.587	74.374
2.İthalat c.i.f.	-185.544	-240.839	-119.733	-117.163
3.Diğer	15.216	16.843	7.685	8.369
II. Hizmetler Dengesi (Net)	15.493	17.996	5.448	6.283
1.Taşımacılık	1.482	2.230	733	871
2.Turizm	15.981	18.044	5.950	6.490
3.İnşaat Hizmetleri	859	838	281	503
4.Sigorta Hizmetleri	-469	-407	-203	-186
5.Finansal Hizmetler	-234	-690	-379	-351
6.Diğer Ticari Hizmetler	-1.340	-1.428	-594	-699
7.Resmi Hizmetler	-869	-1.049	-524	-503
8.Diğer Hizmetler	83	458	184	158
III. Gelir Dengesi	-7.139	-7.781	-4.462	-3.589
1. Ücret Ödemeleri	-130	-163	-73	-102
2. Yatırım Geliri	-7.009	-7.618	-4.389	-3.487
Doğrudan Yatırımlar	-2.185	-2.781	-2.039	-1179
Portföy Yatırımları	-491	-899	-532	-387
Diğer Yatırımlar	-4.333	-3.938	-1818	-1921
Faiz Geliri	1.094	1.207	557	975
Faiz Gideri	-5.427	-5.145	-2.375	-2.896
Uzun Vade	-5.107	-4.493	-2122	-2.308
Kısa Vade	-320	-652	-253	-588
IV. Cari Transferler	1.448	1.734	707	643
Cari İşlemler Dengesi	-46.643	-77.141	-44.768	-31.083

Kaynak: TCMB

2. Sermaye Hareketleri Dengesi ve Uluslararası Rezervler

2011 yılını 65,3 milyar dolar tutarında net girişle kapatan sermaye ve finans hesabına bakıldığında; 2012 yılının ilk yarısında doğrudan, portföy ve diğer yatırımlar şeklinde olmak üzere 34,3 milyar dolar tutarında net sermaye girişinin gerçekleştiği görülmektedir. Aynı dönemde yurt dışında yerleşik kişilerin yurt içinde yaptıkları net doğrudan yatırımlar bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 20,9 oranında artarak 8,2 milyar dolar olmuştur. Doğrudan yatırımlar altında yer alan yurt dışında yerleşik kişilerin net gayrimenkul alımları ise aynı dönemde 1.300 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde yurt içinde yerleşik kişilerin yurt dışında yaptıkları net doğrudan yatırımlar yüzde 88,3 oranında artarak 2,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler sonucunda doğrudan yatırımlarda gerçekleşen net sermaye girişi yüzde 4,5 oranında artarak 5,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu rakam 2011 yılında 13,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2011 yılında 22 milyar dolar olan portföy yatırımlarından net sermaye girişi, 2012 yılının Ocak-Haziran döneminde yüzde 38,5 oranında azalarak 10,5 milyar dolara gerilemiştir. Söz konusu dönemde, yurtdışında yerleşik kişiler borçlanma senedi piyasasında 3,9 milyar dolar tutarında DİBS alımı, 227 milyon dolar tutarında özel sektöre ait iç borçlanma senedi alımı gerçekleştirirken, Hazine Müsteşarlığı ve özel sektör tarafından ihraç edilen yurt dışı tahvillerin net büyüklüğü sırasıyla 3,6 milyar dolar ve 1,5 milyar dolar olmuştur.

Tablo 14: Sermaye Hareketleri

(Milyon Dolar)

	Yıllık		Ocak-Haziran	
	2010	2011	2011	2012
Sermaye ve Finans Hesapları	43.910	65.530	36.587	27.979
1. Doğrudan Yatırımlar	7.574	13.407	5.459	5.703
Yurtdışında	-1.464	-2.466	-1329	-2.503
Yurtiçinde	9.038	15.873	6.788	8.206
2. Portföy Yatırımları	16.093	21.986	17.098	10.522
Varlıklar	-3.524	2.688	2326	88
Yükümlülükler	19.617	19.298	14.772	10.434
-Hisse Senetleri	3.468	-986	-786	1238
-Borç Senetleri	16.149	20.284	15.558	9.196
3. Diğer Yatırımlar	33.103	28.354	23.800	18.074
Varlıklar	7.012	11.307	13.139	1.014
Yükümlülükler	26.091	17.047	10.661	17.060
-Ticari Krediler	2.142	1.967	1266	2.554
-Krediler	9.697	18.933	13.717	6.608
-Genel Hükümet	1.421	-824	178	-1.146
-Bankalar	12.913	12.377	8.697	2.457
-Diğer Sektörler	-4.637	7.380	4.842	5.297
-Mevduatlar	13.788	-4.359	-4.551	7.690
-Diğer Yükümlülükler	464	506	229	208
4. Rezerv Varlıklar	-12.809	1.813	-9.756	-6320
Net Hata Noksan	2.733	11.611	8.181	3.104

Kaynak: TCMB

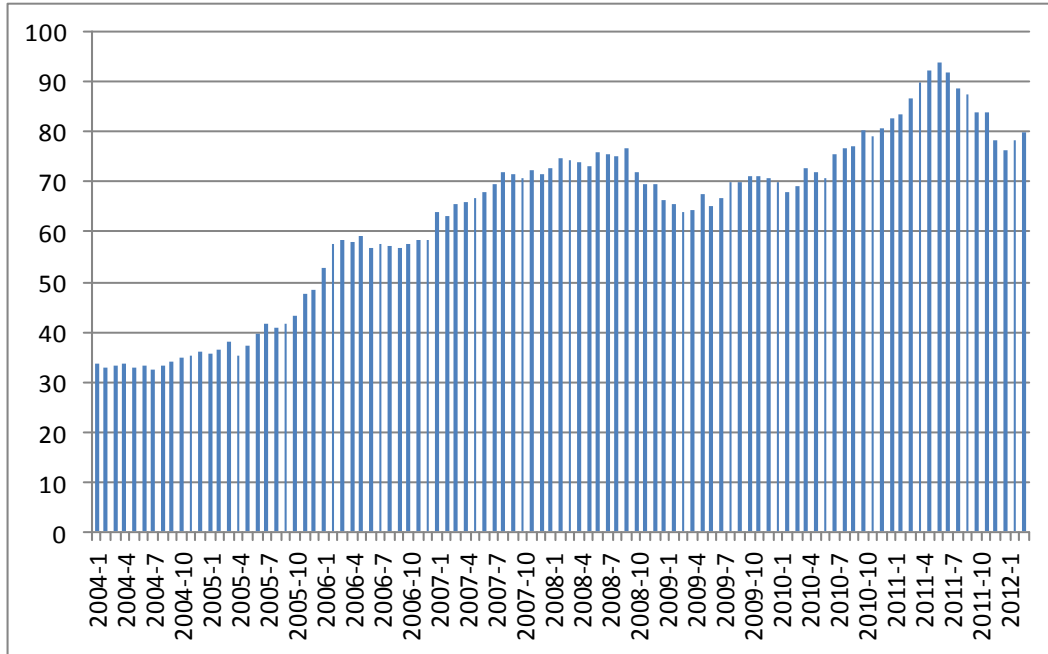
Diğer yatırımlar kaleminde ilk yarıda, 2011 yılında 23,8 milyar dolar, 2012 yılında ise 18,1 milyar dolar net giriş gerçekleşmiştir. 2012 yılına ait ilk yarıda, genel hükümet 1,1 milyar dolar net kredi ödeyicisi olurken bankalar ve diğer sektörler 2,5 ve 5,3 milyar dolar net kredi kullanımında bulunmuştur.

2011 yılında resmi rezervler 1,8 milyar dolar azalırken yılın ilk yarısında 6,3 milyar dolar artmıştır. Ayrıca, aynı dönemde net hata ve noksan kalemi 3,1 milyar dolar yükselmiştir.

2010 yılı sonunda 80,7 milyar dolar seviyesinde bulunan Merkez Bankası brüt rezervleri geçici verilere göre 2011 yılı sonunda 78,3 milyar dolara gerilemiş ve 2012 yılı Temmuz ayı sonunda 84,3 milyar dolara ulaşmıştır. 2011 yılının ikinci yarısında, AB borç krizi ve ABD ekonomisine ilişkin riskler ve kaygılar nedeniyle yaşanan sermaye çıkışlarına karşılık Merkez Bankasının ihale ve/veya doğrudan müdahale yoluyla döviz satımı gerçekleştirmesi, rezervlerdeki azalmanın temel nedenidir.

Şekil 2: Merkez Bankası Uluslararası Rezervleri

(Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB

III. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2012 yılı Ocak-Haziran döneminde merkezi yönetim bütçesi gelirleri 162,2 milyar TL, harcamaları ise 168,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yılın ilk yarısında, 2011 yılı ilk yarısına kıyasla merkezi yönetim bütçesi gelirleri yüzde 11, harcamaları ise yüzde 17,9 oranında artış göstermiş, böylece 2011 yılı ilk altı ayında 2,9 milyar TL fazla veren merkezi yönetim bütçesi 2012 yılı aynı döneminde 6,7 milyar TL açık vermiştir. Bu dönemde, faiz dışı fazla ise 19,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Yılın ilk yarısı itibarıyla ekonomik aktivitede beklenen ılımlı yavaşlamayla beraber merkezi yönetim bütçesi vergi gelirleri 2011 yılı aynı dönemine göre sınırlı bir artış göstererek 131,2 milyar TL olmuştur. Böylece 277,7 milyar TL olan başlangıç bütçe vergi gelirleri tahmininin yüzde 47,2'si bu dönemde gerçekleşmiştir. Personel giderleri ve cari transferlerde yaşanan artışların etkisiyle 2011 yılı ilk yarısına göre merkezi yönetim bütçesi faiz dışı harcamaları yüzde 18,1 oranında artarken; faiz ödemelerindeki yüzde 17 oranında artış sonucunda, 2011 yılı aynı dönemine göre toplam harcamalarda yüzde 17,9 oranında bir artış meydana gelmiştir. Bütçe başlangıç ödeneğine göre harcamaların gerçekleşme oranı ise yüzde 48,1 olmuştur.

Tablo 15: Merkezi Yönetim Bütçesi Büyüklükleri

Milyon TL	Ocak-Haziran		Değişim (%)	2012 Bütçe Baş. Ödeneği	Gerç. Oranı (%)
	2011	2012			
Gelirler	146.071	162.178	11,0	329.845	49,2
Genel Bütçe Gelirleri	141.187	156.127	10,6	321.726	48,5
Vergi Gelirleri	122.729	131.183	6,9	277.677	47,2
Vergi Dışı Gelirler	15.843	21.120	33,3	31.138	67,8
Sermaye Gelirleri	1.850	1.392	-24,7	11.458	12,2
Alınan Bağış ve Yardımlar	648	1.180	82,1	1.183	99,7
Alacaklardan Tahsilat	117	1.253	970,0	269	465,1
Özel Bütçe Gelirleri	3.427	4.354	27,0	6.091	71,5
Düzenleyici ve Denet. Kurullar	1.457	1.697	16,5	2.028	83,7
Harcamalar	143.215	168.881	17,9	350.948	48,1
Faiz Dışı Harcamalar	120.781	142.621	18,1	300.698	47,4
Personel Giderleri	36.837	43.824	19,0	81.692	53,6
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi	6.348	7.322	15,3	14.279	51,3
Mal ve Hizmet Alımları	12.392	12.347	-0,4	28.859	42,8
Cari Transferler	54.961	66.655	21,3	130.220	51,2
Sermaye Giderleri	6.804	7.220	6,1	27.914	25,9
Sermaye Transferleri	1.735	1.105	-36,3	4.243	26,0
Borç Verme	1.704	4.149	143,5	8.625	48,1
Yedek Ödenek	0	0	0,0	4.867	0,0
Faiz Harcamaları	22.435	26.260	17,0	50.250	52,3
Bütçe Dengesi	2.856	-6.703	-334,7	-21.104	31,8
Faiz Dışı Denge	25.291	19.557	-22,7	29.146	67,1

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2012 yılı ilk yarısında, genel bütçe gelirleri bir önceki yıla göre yüzde 10,6 oranında artarak 156,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Genel bütçe gelirleri içerisinde, 2011 yılına göre vergi gelirleri yüzde 6,9 oranında artarak 131,2 milyar TL olurken, vergi dışı gelirler TCMB'nin bütçeye 5,7 milyar TL'lik temettü aktarımıyla yüzde 33,3 oranında artmış ve 21,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Özel bütçe gelirleri ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27 oranında artarak 4,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılı ilk altı ayında gelir, kar ve sermaye kazancı üzerinden alınan vergilerden gelir vergisi tahsilâtı önceki yılın aynı dönemine göre istihdam ve ücretlerdeki artışlara paralel olarak yüzde 15,7 oranında artarak 26,8 milyar TL olmuştur. Kurumlar vergisi ise yüzde 3,8 oranında artarak 14,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylece gelir, kar ve sermaye kazancı üzerinden alınan vergiler yüzde 11,2 oranında artarak 41,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde yapılan Motorlu Taşıtlar Vergisi tahsilâtı ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13,4 oranında artarak 3,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 16: Merkezi Yönetim Bütçesi Gelirleri

(Milyon TL)	Ocak-Haziran		Değişim (%)	2012 Bütçe Hedefi	Gerç. Oranı (%)
	2011	2012			
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	146.071	162.178	11,0	329.845	49,2
Genel Bütçe Gelirleri	141.187	156.127	10,6	321.726	48,5
Vergi Gelirleri	122.729	131.183	6,9	277.677	47,2
Gelir, Kar ve Ser. Kaz. Üz. Al. Ver.	37.041	41.203	11,2	80.955	50,9
Gelir Vergisi	23.173	26.811	15,7	53.804	49,8
Kurumlar Vergisi	13.868	14.392	3,8	27.151	53,0
Mülkiyet Üzerinden Al. Ver.	3.155	3.554	12,6	6.982	50,9
Motorlu Taşıtlar Vergisi	3.016	3.418	13,4	6.693	51,1
Ver. ve İnt. Vergisi	139	135	-2,8	289	46,9
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Ver.	49.337	51.861	5,1	114.150	45,4
Dahilde Alınan KDV	15.122	15.375	1,7	33.602	45,8
ÖTV	29.752	31.348	5,4	70.590	44,4
Petrol ÖTV	15.489	15.531	0,3	36.484	42,6
Motorlu Taşıt ÖTV	3.973	3.726	-6,2	7.361	50,6
Tütün ÖTV	7.381	8.753	18,6	19.218	45,5
Alkollü İçkiler ÖTV	1.841	2.179	18,4	4.502	48,4
Dayanıklı Tük. Mal. ÖTV	972	1.052	8,3	2.765	38,0
BSMV	2.006	2.620	30,6	4.545	57,6
Özel İletişim Vergisi	2.180	2.182	0,1	4.848	45,0
Şans Oyunları Vergisi	277	336	21,5	564	59,6
Uluslararası Tic. ve Mua. Al. Ver.	25.475	26.054	2,3	58.922	44,2
İthalde Alınan KDV	23.279	23.350	0,3	53.944	43,3
Diğer	2.196	2.705	23,2	4.979	54,3
Diğer Vergiler	58	46	-21,7	94	48,3
Harçlar	4.438	4.839	9,0	9.277	52,2
Damga Vergisi	3.225	3.626	12,4	7.297	49,7
Vergi Dışı Gelirler	15.843	21.120	33,3	31.138	67,8
Sermaye Gelirleri	1.850	1.392	-24,7	11.458	12,2
Alınan Bağış ve Yardımlar	648	1.180	82,1	1.183	99,7
Alacaklardan Tahsilât	117	1.253	970,0	269	465,1
Özel Bütçe Gelirleri	3.427	4.354	27,0	6.091	71,5
Düz. ve Denet. Kurumların Gelirleri	1.457	1.697	16,5	2.028	83,7

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Yurtiçi talepteki artışın ılımlı şekilde yavaşlamasıyla beraber dâhilde alınan mal ve hizmet vergileri tahsilâtı 2012 yılı ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,1 oranında artarak 51,9 milyar TL olmuştur. BSMV tahsilâtının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 30,6 oranında artmasına karşın, dahilde alınan KDV tahsilâtındaki yüzde 1,7 oranındaki ve Özel Tüketim Vergisi ile Özel İletişim Vergisi tahsilâtında gerçekleşen sınırlı artışlar (sırasıyla yüzde 5,4 ve yüzde 0,1) bu gelişme üzerinde etkili olmuştur.

Döviz kurlarındaki artışa ilave olarak cari açığı azaltmaya yönelik tedbirlerin de etkisiyle 2012 yılı ilk yarısında, uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergilerden elde edilen tahsilatlarda 2011 yılı aynı dönemine göre gerçekleşen artış yüzde 2,3 oranında olmuştur. Söz konusu sınırlı artış, ithalde alınan KDV tahsilatının önceki yıl aynı dönemine göre sadece yüzde 0,3 oranında artmasından kaynaklanmaktadır.

Harç gelirleri tahsilatı, 2011 yılı aynı dönemine göre yüzde 9 oranında artarak 4,8 milyar TL olurken diğer vergi ve harçlar yüzde 12,4 oranında artarak 3,6 milyar TL dolayında gerçekleşmiştir.

Ayrıca Haziran ayı sonu itibarıyla 6111 Sayılı Kanun kapsamında tahsil edilen genel bütçe vergi gelirleri, teşebbüs mülkiyet gelirleri ile faiz, pay ve ceza gelirleri toplam tutarı 17,1 milyar TL olmuştur.

2012 yılı ilk yarısında Merkezi Yönetim Bütçesi faiz dışı harcamaları önceki yıl aynı dönemine göre yüzde 18,1 oranında artarak 142,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz dışı harcamalar içerisinde personel giderleri, ücret ve maaşlara yapılan artış ile Ocak ayında verilen 2,68 oranındaki enflasyon farkı zammının etkisi, yapılan ilave istihdamlar ve bazı çalışanlara yönelik ücret iyileştirmeleri sonucunda önceki yıla göre yüzde 19 oranında artarak 43,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 17: Merkezi Yönetim Bütçesi Harcamaları

Milyon TL	Ocak-Haziran		Değişim (%)	2012 Bütçe Baş. Ödeneği	Gerç. Oranı (%)
	2011	2012			
Merkezi Yönetim Bütçe Harcamaları	143.215	168.881	17,9	350.948	48,1
Faiz Dışı Harcamalar	120.781	142.621	18,1	300.698	47,4
Personel Giderleri	36.837	43.824	19,0	81.692	53,6
Sos. Güv. Kur. Devlet Primi	6.348	7.322	15,3	14.279	51,3
Mal ve Hizmet Alımları	12.392	12.347	-0,4	28.859	42,8
Sağlık Harcamaları	2.568	384	-85,0	906	42,4
Diğer	9.824	11.962	21,8	27.953	42,8
Cari Transferler	54.961	66.655	21,3	130.220	51,2
KİT Görev Zararları	26	23	-11,5	2.476	0,9
Sos. Güv. Kuruluşları	28.019	35.196	25,6	71.155	49,5
Gelirden Ayrılan Paylar	14.606	16.694	14,3	33.876	49,3
Tarımsal Destekleme	5.529	6.256	13,1	7.180	87,1
Diğer	6.782	8.486	25,1	15.533	54,6
Sermaye Giderleri	6.804	7.220	6,1	27.914	25,9
Sermaye Transferleri	1.735	1.105	-36,3	4.243	26,0
Borç Verme	1.704	4.149	143,5	8.625	48,1
Yurtiçi	1.437	3.802	164,5	8.204	46,3
Yurtdışı	266	346	30,1	421	82,3
Yedek Ödenek	0	0	0,0	4.867	
Faiz Harcamaları	22.435	26.260	17,0	50.250	52,3
İç Borç Faizi	18.563	21.702	16,9	40.495	53,6
Dış Borç Faizi	3.564	4.120	15,6	7.780	53,0
Diğer Faiz Gid. ve Türev Ürün Gid.	307	437	42,3	1.975	22,1

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Mal ve hizmet alım giderlerinde diğerk mal ve hizmet alımları kaleminde ortaya çıkan yüzde 21,8 düzeyinde artışa karşın; yeşil kart sahiplerinin ilaç ve tedavi giderlerinin sosyal güvenlik kurumları tarafından karşılanacak olması sonucunda sağık giderlerinde gerçekteşen yüzde 85 oranındaki azalma sonucunda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,4 oranında azalarak 12,3 milyar TL olmuştur.

Cari transferlerde; Sosyal güvenlik kuruluşlarına yapılan transferler, 6111 sayılı Kanun kapsamında gecikmiş prim alacaklarının yapılandırılmasının etkisiyle düşük gerçekteşen 2011 yılı aynı dönemine göre yüzde 25,6 oranında artarak 35,2 milyar TL olmuştur. Bu dönemde, tarımsal desteklemeye yönelik transferler geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13,1 oranında artarak 6,3 milyar TL olurken, genel bütçe vergi gelirlerinden mahalli idarelere ve fonlara ayrılan paylar ise yüzde 14,3 oranında artarak 16,7 milyar TL olmuştur. Böylece cari transferler, 2011 yılında önceki yıl aynı dönemine göre yüzde 21,3 oranında artarak 66,7 milyar TL olarak gerçekteşmiştir.

Bu dönemde sermaye giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,1 artarak 7,2 milyar TL olurken, borç verme geçen yıla göre önemli oranda artmış ve 4,1 milyar TL olmuştur. Borç vermede gözlenen yüksek oranlı artış ise TCDD'ye yapılan 1,9 milyar TL tutarındaki transferden kaynaklanmaktadır.

Sermaye transferleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 36,3 azalarak 1,1 milyar TL olurken, borç verme yüzde 143,5 oranında artarak 4,1 milyar TL olarak gerçekteşmiştir. Sermaye transferlerinde bir önceki yıla göre gözlenen düşüşte KÖY-DES ödeneğinin bir önceki yıl tamamının bu yıl ise ancak yarısının harcanmış olması ile diğerk kaleminin bir önceki yıla göre azalmış olması etkili olmuştur.

2012 yılı ilk altı ayında merkezi yönetim bütçesi faiz harcamaları 2011 yılı aynı dönemine göre yüzde 17 oranında artarak 26,2 milyar TL olarak gerçekteşmiş, faiz harcamaları için ayrılan 50,2 milyar TL'lik bütçe ödeneğinin yüzde 52,3'ü kullanılmıştır. Bu dönemde, iç borç faiz ödemeleri 21,7 milyar TL, dış borç faiz ödemeleri 4,1 milyar TL olarak gerçekteştirilmiştir.

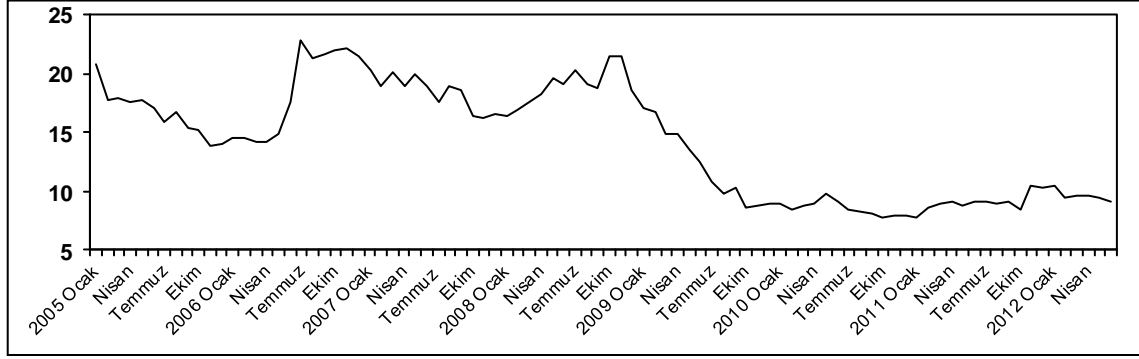
Tablo 18: Merkezi Yönetim Bütçesi Borç Stoku

Milyon TL	2011 (Yılsonu)	2012 (Haziran)	Değişme (%)
Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku	518.343	523.621	1,0
İç Borç Stoku	368.778	377.716	2,4
Devlet Tahvili	368.778	376.783	2,2
Hazine Bonosu	0	933	0,0
Dış Borç Stoku	149.565	145.905	-2,4
Uluslararası tahvil	87.885	90.032	2,4
Kredi	61.680	55.873	-9,4
Borç Stoku Döviz-Faiz Yapısı	518.343	523.621	1,0
TL-Sabit Faizli	188.707	197.403	4,6
TL-Değişken Faizli	176.327	180.313	2,3
Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli	153.310	145.905	-4,8
Sabit Faizli	118.266	114.745	-3,0
Değişken Faizli	35.044	31.160	-11,1
İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi (Ay)	44,7	63,6	
TL Cinsi Sabit Faizli İç Borçlanmanın Ortalama Maliyeti	8,7	9,8	

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2012 yılı Ocak-Haziran döneminde merkezi yönetim brüt borç stoku 2011 yılsonuna göre yüzde 1 oranında artarak 523,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, iç borç stoku yüzde 2,4 oranında artarak 377,7 milyar TL olurken, dış borç stoku yüzde 2,4 oranında azalarak 145,9 milyar TL olmuştur. Yürütölen borçlanma stratejisine de bağılı olarak TL cinsinden sabit faizli borçlar 2011 yılsonuna göre yüzde 4,6 oranında artarken, TL cinsinden değişken faizli borçlar ise yüzde 2,3 oranında artmıştır. Döviz cinsinden ve döviz endeksli borçlar ise 2011 yılsonuna göre yüzde 4,8 oranında azalarak 145,9 milyar TL olmuştur.

2011 yılında 44,7 ay olarak gerçekleşen iç borçlanmanın ortalama vadesi, 2012 yılı ilk döneminde 63,6 ay olmuştur. 2011 yılında yüzde 8,7 olarak gerçekleşen TL cinsi sabit faizli iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama maliyeti ise, 2012 yılının ilk altı ayı itibarıyla yüzde 9,8 seviyesinde olmuştur.

Şekil 3 : İç Borçlanma Faiz Oranı (Yıllık Bileşik)**IV. PARASAL BÜYÜKLÜKLER VE MALİ PİYASALARDAKİ GELİŞMELER**

2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 2011 yılı sonuna göre, Net Dış Varlıklar yaklaşık 7,8 milyar dolar artarken, İç Döviz Yükümlülükleri de 11 milyar dolar artmıştır. Varlık ve yükümlülük kalemlerinde görülen bu gelişme neticesinde Merkez Bankası Net Döviz Pozisyonu aynı dönemde 3,2 milyar dolar azalarak 38,8 milyar dolara gerilemiştir. Bu dönemde Merkez Bankası Net Rezervleri 4,7 milyar dolar artarak 82,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 19: Merkez Bankası Net Döviz Pozisyonu*

(Milyon Dolar)

	2009	2010	2011	2012		
	Aralık	Aralık	Aralık	Nisan	Mayıs	Haziran
Net Döviz Pozisyonu	37.271,8	50.277,5	41.987,3	38.493,14	38.523,66	38.773,09
- Net Dış Varlıklar	61.431,3	74.108,8	79.375,6	83.471,15	83.038,99	87.135,42
Net Rezervler	70.237,3	80.211,7	77.828,3	79.756,26	78.122,27	82.554,03
KMDTH ve SDMH(-)**	12.888,8	11.344,8	9.167,3	8.976,69	8.414,99	8.161,28
Diğer	4.082,8	5.241,9	10.714,5	12.691,58	13.331,71	12.742,67
- İç Döviz Yükümlülükleri	24.159,5	23.831,4	37.388,3	44.978,01	44.515,33	48.362,33
Döviz Olarak Takip Olunan Mev.	10.562,2	4.850,4	4.346,0	5.520,33	4.447,37	5.939,96
Hazine Mevduatı	8.739,8	4.444,2	3.808,9	4.963,20	3.973,48	5.559,06
Bankaların Döviz Mevduatı	13.597,3	18.980,9	33.042,3	39.457,69	40.067,96	42.422,36

Kaynak: TCMB günlük vaziyet

*Ayın son Cuma günü itibarıyla

** KMDTH: Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesabı, SDMH: Süper Döviz Mevduat Hesabı

Merkez Bankası Net İç Varlıkları 2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla -13,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, Net İç Varlıkları oluşturan Toplam İç Krediler -275 milyon TL seviyesinde, Diğer İç Varlıklar kalemi ise -14,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Toplam İç Krediler kaleminin alt detaylarını oluşturan kalemlerden Değerleme Hesabı 2011 yılı sonuna göre 5,9 milyar TL artmıştır.

Bilançonun pasif kalemleri incelendiğinde, 2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 2011 yılı sonuna göre Merkez Bankası Parasının 3,4 milyar TL artarak 56,5 milyar TL seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu dönemde, Rezerv Parada 7 milyar TL tutarında azalış yaşanırken, APİ'den Borçlar kaleminde 9,3 milyar TL tutarında artış görülmüştür. Aynı dönemde

Rezerv Paranın alt kalemlerinden Emisyon 1,8 milyar TL artarken, Bankalar Serbest Mevduatı 9,2 milyar TL azalmıştır.

Tablo 20: Merkez Bankası Analitik Bilançosu*

(Milyon TL)

	2009	2010	2011	2012		
	Aralık	Aralık	Aralık	Nisan	Mayıs	Haziran
Net Döviz Pozisyonu+Net İç Varlıklar = MBP	50.731,8	70.617,3	53.153,6	53.069,5	54.478,9	56.543,4
Net Döviz Pozisyonu(NDP)	56.120,2	77.729,0	80.048,8	67.628,6	70.845,0	70.384,8
- Net Dış Varlıklar	92.497,2	114.572,3	151.329,5	146.650,5	152.708,7	158.176,9
- İç Döviz Yükümlülükleri	36.376,9	36.843,3	71.280,7	79.021,9	81.863,7	87.792,1
Net İç Varlıklar (I+II)	-5.388,4	-7.111,7	-26.895,2	-14.559,1	-16.366,1	-13.841,4
I- Top. İç Kred. (1+2+3+4+5)	4.121,6	1.368,4	-9.407,5	-441,6	-2.340,6	274,7
1- Hazinesinin Borçları	8.645,8	7.924,9	7.741,3	7.857,5	7.967,2	8.032,9
a. DİBS	8.708,3	8.023,0	7.816,5	7.913,3	8.025,9	8.109,8
b. Dövizle Endekli DİBS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
c. Diğer	-62,5	-98,1	-75,2	-55,8	-58,7	-76,9
2- Değerleme Hesabı	-5.010,1	-7.445,9	-20.198,7	-13.137,3	-15.946,9	-14.279,0
3- IMF Acil Yardımı	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4 - Bankalara Açılan Krd.	485,8	889,3	3.049,9	4.838,2	5.639,2	6.520,8
5- TMSF'na Kullan. Krd.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II- Diğer	-9.510,0	-8.480,0	-17.487,6	-14.117,5	-14.025,6	-14.116,2
REZERV PARA	64.723,5	75.987,0	84.047,4	80.693,9	82.385,7	77.008,8
Emisyon	38.340,3	48.937,6	55.103,2	54.873,6	55.140,8	56.868,1
Bankalar Zor. Karş.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bankalar Serbest Mevduat	26.178,7	26.806,0	28.782,1	25.627,8	27.052,6	19.544,6
Diğer	204,5	243,5	162,2	192,4	192,4	596,1
PARASAL TABAN	45.806,1	65.073,9	44.918,7	48.861,1	44.821,4	47.154,4
API'den Borçlar	-18.917,4	-10.913,1	-39.128,7	-31.832,8	-37.564,3	-29.854,4
MERKEZ BANKASI PARASI	50.731,9	70.617,3	53.153,6	53.069,5	54.478,9	56.543,4
Kamu Mevduatı	4.925,8	5.543,4	8.234,9	4.208,4	9.657,5	9.389,0

Kaynak: TCMB günlük vaziyet

* Rakamlar ayın son cuma günü itibarıyladır. Toplamlar yuvarlama sonucu tutmayabilir.

Tablo 21: Parasal Büyüklüklerdeki Gelişmeler

(Yüzde Değişme)

	2012 Haziran / 2012 Mayıs	2012 Haziran/ 2011 Aralık	2012 Haziran/ 2011 Haziran
Emisyon	3,13	3,20	1,78
Rezerv Para	-6,53	-8,37	-36,92
M1	-0,35	4,41	0,95
M2	0,05	2,73	5,48
TÜFE	-0,90	1,95	8,87

2012 yılı Haziran ayı itibarıyla bir önceki ay sonuna göre dolaşımdaki parada yaşanan artışa karşın vadesiz TL mevduatındaki yüksek düşüş sonucunda, M1 para arzı yüzde 0,35 oranında azalmıştır. Aynı dönemde M1 para arzındaki azalışa karşın vadeli TL mevduatındaki artışın etkisiyle M2 para arzı yüzde 0,05 oranında artış göstermiştir. 2011 yılı sonuna göre bakıldığında ise, M1 para arzının yüzde 4,41; M2 para arzının ise yüzde 2,73 oranında arttığı görülmektedir.

Tablo 22. Merkez Bankası Faiz Oranlarında Gelişmeler

PPK Toplantı Tarihleri	Faiz Kararı (1)	Politika Faizi (1)	Gecelik Borçlanma	Gecelik Borç Verme
20.Oca.11	0,25 indirildi	6,25	1,5	9,0
15.Şub.11	Değişiklik yapılmadı	6,25	1,5	9,0
23.Mar.11	Değişiklik yapılmadı	6,25	1,5	9,0
21.Nis.11	Değişiklik yapılmadı	6,25	1,5	9,0
25.May.11	Değişiklik yapılmadı	6,25	1,5	9,0
23.Haz.11	Değişiklik yapılmadı	6,25	1,5	9,0
21.Tem.11	Değişiklik yapılmadı	6,25	1,5	9,0
04.Ağu.11. (2)	0,50 indirildi	5,75	5,0	9,0
23.Ağu.11	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	9,0
20.Eyl.11	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	9,0
20.Eki.11	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	12,5
23.Kas.11	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	12,5
22.Ara.11	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	12,5
24.Oca.12	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	12,5
21.Şub.12	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	11,5
27.Mar.12	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	11,5
18.Nis.12	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	11,5
29.May.12	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	11,5
21.Haz.12	Değişiklik yapılmadı	5,75	5,0	11,5

Kaynak: TCMB

(1) Merkez Bankası politika faiz oranındaki karar ve oran.

(2) Para Politikası Kurulunun olağanüstü toplantısında alınan karardır.

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) 4 Ağustos 2011 tarihinde olağanüstü toplanan PPK, politika faizini 50 baz puan azaltarak yüzde 5,75; gecelik borçlanma faiz oranını da 350 baz puan artırarak yüzde 5 düzeyinde belirlemiştir. Kurul, bu tarihten sonra düzenlediği toplantılarda söz konusu faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir. Ancak gecelik borç verme faiz oranı, 21 Şubat 2012 tarihinden itibaren 100 baz puan indirilerek yüzde 11,5 düzeyine çekilmiştir.

Tablo 23. Merkez Bankası Karşılık Oranlarında Gelişmeler (Vade Ayrımı Öncesi) (Yüzde Oran)

Karar Tarihi	Para Türü	Değişim (yüzde)	Karşılık Oranı (yüzde)	Piyasadan Çekilen Fon Büyüklüğü
5.12.2008	TL	-1,0	5,0	--
	Yabancı para	-2,0	9,0	
26.04.2010	Yabancı para	0,5	9,5	693,3 Milyon Dolar
29.07. 2010	Yabancı para	0,5	10,0	719,6 Milyon Dolar
23.09.2010	Yabancı para	1,0	11,0	1,5 Milyar Dolar
	TL	0,5	5,5	2,1 Milyar TL
12.11.2010	TL	0,5	6,0	2,1 milyar TL

Kaynak: TCMB

Tablo 24. Merkez Bankası TL Karşılık Oranlarında Gelişmeler (Vade Ayrımı Sonrası) (Yüzde Oran)

Karar Tarihi	17.12 2010	24.01 2011	24.03 2011	21.04 2011	06.10 2011	27.10 2011
Vadesiz, ihbarlı mevduatlar ve özel cari hesaplar	8	12	15	16	16	11
1 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları(1 ay dâhil)	8	10	15	16	16	11
3 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları (3 ay dâhil)	7	9	13	13	12,5	11
6 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları (6 ay dâhil)	7	7	9	9	9	8
1 yıla kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları	6	6	6	6	6	6
1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli mevduatlar/katılma hesapları ile birikimli mevduatlar/katılma hesapları	5	5	5	5	5	5
1 yıla kadar vadeli diğer mevduatlar	8	8	13	13	11	11
1-3 yıl arası vadeli diğer yükümlülükler	8	8	13	13	8	8
3 yıldan uzun vadeli diğer yükümlülükler	8	8	13	13	5	5
Özel fon havuzları	Vadesine karşılık gelen oranlar					
Piyasadaki Fon Büyüklüğüne Etkisi	-7,6 Milyar TL	-9,8 Milyar TL	-19,1 Milyar TL	-1,5 Milyar TL	3,2 Milyar TL	11 Milyar TL

Kaynak: TCMB

Tablo 25. Merkez Bankası YP Karşılık Oranlarında Gelişmeler (Vade Ayrımı Sonrası) (Yüzde Oran)

Karar Tarihi	21.04. 2011	25.07. 2011	05.08. 2011	05.10. 2011
Vadesiz, ihbarlı mevduatlar ve özel cari hesaplar	12	12	11,5	11
1 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları(1 ay dâhil)	12	12	11,5	9
3 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları (3 ay dâhil)	12	12	11,5	11
6 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları (6 ay dâhil)	12	12	11,5	11
1 yıla kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları	12	12	11,5	11
1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli DTH/yabancı para katılma hesapları ile birikimli DTH/yabancı para katılma hesapları	11	10	9,5	9
3 yıla kadar vadeli yabancı para diğer yükümlülükler (3 yıl dâhil)	11,5	10	9,5	9
3 yıldan uzun vadeli yabancı para diğer yükümlülükler	11	9	8,5	6
Özel fon havuzları	Vadesine karşılık gelen oranlar			
Piyasadaki Fon Büyüklüğüne Etkisi	-1,4 Milyar Dolar	590 Milyon Dolar	930 Milyon Dolar	1,3 Milyar Dolar

Kaynak: TCMB

Merkez Bankası 2008 krizi ile birlikte zorunlu karşılıkları da politika aracı olarak kullanmaya başlamıştır. Türkiye'ye sıcak para girişini azaltmak ve kredi genişlemesinin kontrolsüz büyümesini

engellemek amacıyla Merkez Bankası, 2010 yılı Nisan ayından 2011 yılı Temmuz ayına kadar zorunlu karşılıklarda artış yapmıştır. Ayrıca, bankacılık sektöründe vade yapılarına göre bir karşılık oranı belirlenmesi 2010 yılı sonundan itibaren Merkez Bankasının uyguladığı yeni politikadır. Bankacılık sektöründe borçlar, varlıklara göre daha kısa vadeli durumda olduğundan sektör faiz ve likidite riski ile karşı karşıyadır. Bu da şoklara karşı bankaların hassasiyetini artırmaktadır. Bu yeni düzenlemelerle vade uyumsuzluğu giderilerek borçların vadesi uzatılmaya çalışılmaktadır.

Euro Bölgesinde ortaya çıkan borç krizi ve küresel piyasalarda yeni bir durgunluk dönemine gireceği endişesi 2011 yılının üçüncü çeyreğinde zorunlu karşılıklarda düşüş kararlarının alınmasına yol açmıştır. 25 Temmuz 2011 tarihinde bankacılık sektöründe yükümlülüklerin vadesinin uzamasını teşvik etmek amacıyla, yabancı para zorunlu karşılık oranları uzun vadeli yükümlülükler için azaltılmıştır. 5 Ağustos 2011 tarihinde yabancı para zorunlu karşılık oranları tüm vadeler için 0,5 puan azaltılmıştır. Bunu müteakip, piyasaya döviz likiditesi sağlamak ve aynı zamanda bankacılık sisteminin yabancı para yükümlülüklerinin vadelerinin uzamasını teşvik etmek amacıyla yabancı para zorunlu karşılık oranları 5 Ekim 2011 tarihinde yeniden belirlenmiştir. Küresel ekonomiye dair belirsizliklerin devam etmesi ve dövizde yaşanan dalgalanmalar sonucu 2011 yılı Ekim ayında TL zorunlu karşılık oranları, özellikle 27 Ekim 2011 tarihinde ciddi oranda olmak üzere, iki kez indirilmiştir. Bu tarihten sonra, zorunlu karşılık oranlarında değişikliğe gidilmemiştir.

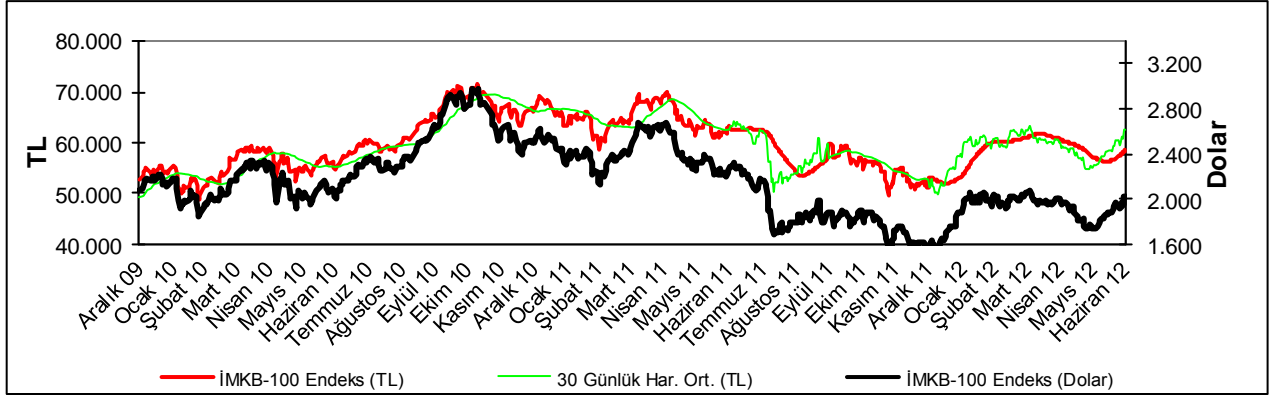
Tablo 26. İMKB 100 Endeksinin Getirisi

	(Yüzde Değişme)							
	Aylık Bazda			Yıllık Bazda			Dolar Bazında	
	Nominal	Reel Getiri		Nominal	Reel Getiri		Nominal Getiri	
	Getiri	ÜFE	TÜFE	Getiri	ÜFE	TÜFE	Aylık	Yıllık
2007 Aralık	2,4	2,3	2,2	42,0	34,0	31,0	3,5	72,1
2008 Aralık	4,5	8,3	4,9	-51,6	-55,3	-56,1	7,3	-63,2
2009 Aralık	16,5	15,7	15,9	96,6	85,6	84,6	16,1	101,2
2010 Aralık	1,0	-0,3	1,3	24,9	14,8	17,4	-1,5	20,9
2011 Ocak	-4,1	-6,3	-4,5	15,8	4,5	10,4	-7,8	7,4
Şubat	-3,2	-4,8	-3,9	23,3	11,2	18,4	-2,8	18,9
Mart	5,1	3,9	4,7	14,0	3,5	9,6	9,0	12,4
Nisan	7,5	6,8	6,5	17,5	8,5	12,7	9,1	14,3
Mayıs	-9,0	-9,1	-11,1	15,9	5,7	8,2	-13,1	14,5
Haziran	0,4	0,3	1,8	15,4	4,7	8,6	-1,5	12,4
Temmuz	-1,5	-1,5	-1,1	4,1	-5,7	-2,1	-4,9	-6,4
Ağustos	-13,4	-14,9	-14,0	-10,0	-19,0	-15,7	-17,0	-21,6
Eylül	10,7	9,0	9,8	-9,2	-19,1	-14,5	4,3	-29,2
Ekim	-6,1	-7,6	-9,1	-18,5	-27,6	-24,3	-0,4	-33,2
Kasım	-2,8	-3,4	-4,4	-16,6	-26,6	-23,8	-7,8	-32,1
Aralık	-6,0	-6,9	-6,5	-22,3	-31,5	-29,7	-8,4	-36,8
2012 Ocak	11,5	11,1	10,9	-9,7	-18,7	-18,3	19,4	-18,1
Şubat	6,2	6,3	5,6	-0,9	-9,2	-10,3	7,8	-9,2
Mart	2,8	2,4	2,4	-3,1	-10,5	-12,3	0,7	-16,1
Nisan	-3,9	-3,9	-5,3	-13,3	-19,5	-22,0	-2,5	-25,0
Mayıs	-8,2	-8,7	-8,0	-12,6	-19,1	-19,3	-12,7	-24,7
Haziran	13,5	15,2	14,5	-1,1	-7,1	-9,2	15,6	-11,6

Kaynak: TÜİK, İMKB

2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla İMKB 100 endeksi aylık bazda yüzde 13,5 oranında artarken, yıllık bazda yüzde 1,1 oranında azalmıştır. Reel bazda getiri incelendiğinde, 2012 yılı Haziran ayı itibarıyla, TÜFE'ye göre yıllık yüzde 9,2 seviyesinde reel kayıp gerçekleştiği görülürken, ÜFE'ye göre yıllık bazda reel kayıp yüzde 7,1 olarak gerçekleşmiştir. İMKB 100 endeksi dolar bazında aylık yüzde 15,6 oranında artarken, yıllık bazda 11,6 oranında düşmüştür.

Şekil 4: İMKB 100 Endeksi

Kaynak: İMKB

Tablo 27. Bankacılık Sektöründe Kredi ve Mevduatların Gelişimi

	(Yüzde Değişme)		
	2012 Haziran / 2012 Mayıs	2012 Haziran / 2011 Aralık	2012 Haziran/ 2011 Haziran
Toplam Mevduat (Bankalararası Hariç)	-0,6	2,4	6,2
Yurtiçi Yerleşikler Toplam TL Mevduat	0,1	3,0	1,8
Yurtiçi Yerleşikler Toplam YP Mevduat (\$)	-1,0	0,3	14,5
Toplam Krediler	0,0	9,8	18,5
Mevduat Bankaları Yurtiçi Kredileri	1,0	9,0	20,3
Mevduat Bankaları Yurtiçi TL Kredileri	1,7	11,0	19,6
Mevduat Bankaları Yurtiçi YP Kredileri	-1,8	2,4	22,5
Kalkınma Yatırım Bankaları Kredileri	0,2	21,7	47,0

Kaynak: TCMB

2012 yılı Haziran ayı itibarıyla toplam mevduat (bankalar arası hariç), bir önceki aya göre yüzde 0,6 oranında azalırken geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,2 oranında; 2011 yılı sonuna göre ise yüzde 2,4 oranında artmıştır. Yıllık bazda yurtiçi yerleşikler TL mevduattaki artış YP mevduattaki artışa göre sınırlı kalmıştır.

Kredilerde son dönemde görülen artış hızının azalma eğilimi 2012 yılının ilk yarısında da devam etmiştir. 2012 yılı Haziran ayı itibarıyla toplam krediler bir önceki aya göre yüzde 0,02; 2011 yılı sonuna göre ise yüzde 9,8 oranında yükselmiştir. Kredilerdeki hızlı artışla birlikte bankaların aracılık fonksiyonlarının bir göstergesi olan kredilerin mevduatlara oranı 2011 yılı Aralık ayında yüzde 94,1 iken 2012 yılı Haziran ayında yüzde 100,2'ye yükselmiştir.

2012 yılı Haziran ayı itibarıyla yurtiçi kredilerin türleri itibarıyla gelişimine bakıldığında, bir önceki yıl sonuna göre ticari kredilerde yüzde 9,9 ve tüketici kredileri ve kredi kartlarının genelinde yüzde 8,3 oranında artış görülmüştür. 2011 yılı sonuna göre 2012 yılı ikinci çeyreği sonunda tüketici kredilerinin dağılımına bakıldığında en hızlı artış gösteren tüketici kredisi türünün yüzde 14,3 oran ile kredi kartları olduğu dikkati çekmektedir. Söz konusu dönemde, yüzde 19,5 oranındaki artışla diğer ihtisas kredileri en hızlı artan kredi türü olmuştur.

Tablo 28. Mevduat Bankaları Yurtiçi Kredilerinin Türlerine Göre Dağılımı

	2011 Aralık			2012 Haziran		
	Milyon TL	Önceki Yıla göre yüzde değişim	Yüzde Pay	Milyon TL	Aralık 2011'e göre yüzde değişim	Yüzde Pay
MEVD. BAN. YURTİÇİ KREDİ.	562.680	33,8	100,0	611.776	8,7	100
Ticari Krediler	310.448	38,4	55,2	341.070	9,9	55,8
Tüketici Kre. ve Kre. Kartları	216.046	28,5	38,4	233.907	8,3	38,2
-Tüketici Kredileri	162.119	29,8	28,8	172.265	6,3	28,2
-Konut Kredileri	69.564	21,5	12,4	72.801	4,7	11,9
-Taşıt Kredileri	6.935	29,6	1,2	7.080	2,1	1,2
-Diğer Tüketici Kredileri	85.620	37,4	15,2	92.384	7,9	15,1
-Kredi Kartları	53.928	24,7	9,6	61.642	14,3	10,1
İhtisas Kredileri	36.186	28,7	6,4	36.800	1,7	6,0
-Tarımsal Kredi	21.181	27,0	3,8	20.829	-1,7	3,4
-Küçük Esn. Sanat. Kredi.	11.662	33,0	2,1	12.019	3,1	2,0
-Diğer	3.344	25,0	0,6	4.046	19,5	0,7

Kaynak: TCMB

Tablo 29. TL Kredilere Uygulanan Ortalama Faiz Oranları (Akım Veriler)

(Yüzde)

	Taşıt Kredileri	Konut Kredileri	Ticari Krediler
2007 Aralık	16,5	16,8	17,2
2008 Aralık	21,6	20,7	22,8
2009 Aralık	12,4	12,1	9,1
2010 Aralık	9,3	9,6	8,3
2011 Ocak	10,3	9,5	8,2
2011 Şubat	10,4	9,7	8,6
2011 Mart	10,5	9,8	8,8
2011 Nisan	10,8	10,3	9,7
2011 Mayıs	11,1	10,4	9,9
2011 Haziran	11,4	11,7	11,0
2011 Temmuz	12,9	12,3	11,8
2011 Ağustos	12,6	12,7	10,4
2011 Eylül	12,8	12,5	11,8
2011 Ekim	13,2	12,5	13,4
2011 Kasım	12,0	14,6	13,8
2011 Aralık	11,8	14,4	14,9
2012 Ocak	15,3	14,6	14,1
2012 Şubat	14,2	13,4	14,5
2012 Mart	12,8	13,2	14,3
2012 Nisan	12,8	13,0	13,2
2012 Mayıs	12,7	12,7	14,3
2012 Haziran	12,7	12,6	14,1

Kaynak: TCMB

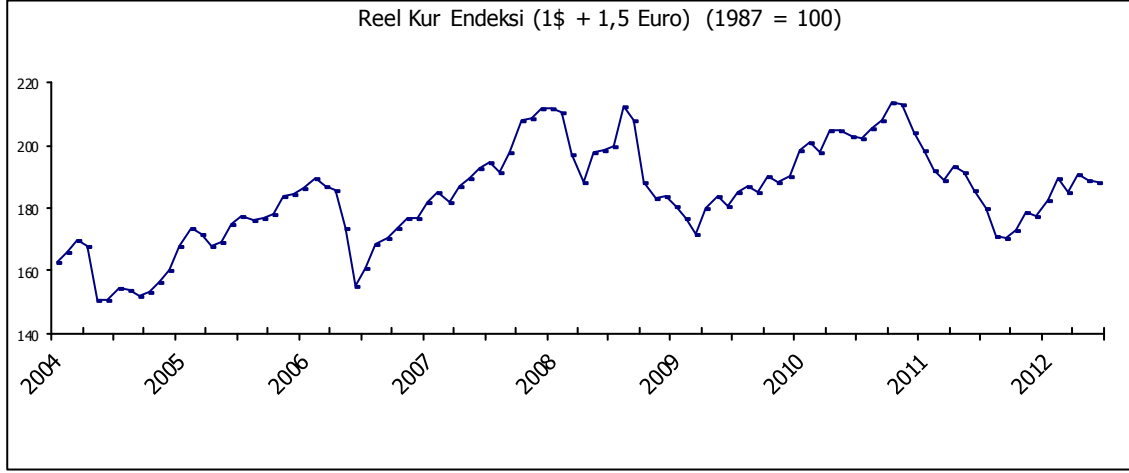
2011 yılında bankalar tarafından TL kredilere uygulanan ortalama faiz oranlarında artış eğilimi 2012 yılının Şubat ayından itibaren düşüş yönünde eğilim göstermektedir. Bu düşüşte, 2011 yılı sonunda zorunlu karşılık oranlarında yapılan değişikliklerin ve piyasa faiz oranlarında görülen aşağı yönlü hareketlerin de etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Tablo 30. Bankacılık Sektörüne İlişkin Seçilmiş Göstergeler

	Mevduat Bankaları Yurtiçi Kredileri / Yurtiçi Yer. Mevduat	Mevduat Bankaları Menkul Kıymetleri / Mevduat	YP Mevduat / Toplam Mevduat	Tahsili Gecikmiş Alacaklar / Toplam Krediler	Tasfiye Olunacak Kredi Kartları / T. Kredi Kart. Alacakları	Tasfiye Olunacak Tüketici Kredileri / T. Tük. Kredileri
	(Yüzde Değişme)					
2007 Aralık	68,4	46,6	33,8	4,4	6,7	1,4
2008 Aralık	67,5	42,9	33,2	4,4	7,2	2,3
2009 Aralık	65,8	52,8	32,4	6,8	11,6	4,3
2010 Aralık	80,1	47,7	28,7	4,3	8,6	2,8
2011 Ocak	81,8	47,4	28,2	4,2	8,6	2,7
2011 Şubat	81,5	45,8	29,6	4,0	8,4	2,6
2011 Mart	81,6	44,1	29,4	3,9	8,5	2,5
2011 Nisan	85,3	43,8	29,5	3,7	8,0	2,3
2011 Mayıs	85,9	42,8	29,0	3,5	7,9	2,2
2011 Haziran	87,5	42,0	29,1	3,4	7,7	2,1
2011 Temmuz	89,2	41,3	30,0	3,3	7,3	2,0
2011 Ağustos	90,6	41,1	30,9	3,2	7,3	2,0
2011 Eylül	93,0	42,0	31,1	3,0	6,8	2,0
2011 Ekim	94,1	41,9	31,4	3,1	6,9	2,0
2011 Kasım	94,3	41,6	31,8	3,1	7,0	2,0
2011 Aralık	94,1	39,7	32,4	3,0	6,3	1,9
2012 Ocak	94,2	40,6	32,0	3,1	6,4	2,0
2012 Şubat	95,2	41,5	32,4	3,1	6,4	2,0
2012 Mart	97,6	40,3	32,3	3,1	6,4	2,1
2012 Nisan	98,0	39,8	32,5	3,0	6,3	2,1
2012 Mayıs	99,5	39,5	32,5	3,0	6,3	2,1
2012 Haziran	100,2	38,9	32,4	2,9	5,7	2,1

Kaynak: TCMB

Mevduat bankalarının yurtiçi kredilerinin yurtiçi yerleşikler mevduatına oranında 2009 Aralık döneminden beri süregelen artış devam etmektedir. 2011 yılı sonunda yüzde 94,1 olan bu oran 2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla yüzde 100,2 oranına yükselmiştir. 2010 yılında tahsili gecikmiş alacaklarda görülen gerileme eğilimi 2011 yılında da devam etmiş; 2012 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 2,9 düzeyinde gerçekleşmiştir. Tasfiye olunacak tüketici kredilerinin toplam tüketici kredilerine oranında görülen yatay eğilim sürmüştü ve bu oran 2012 yılının ikinci çeyreği sonunda yüzde 2,1 düzeyinde kalmıştır. Tasfiye olunacak kredi kartlarının toplam kredi kartlarına oranında 2012 yılı Haziran ayında yaşanan ciddi düşüş sonucunda yüzde 5,7 seviyesi gerçekleşmiştir. YP mevduatın toplam mevduata oranında 2011 yılında yaşanan artış 2012 yılında yerini yatay bir görünüme bırakmış ve 2012 yılı Haziran ayı itibarıyla yüzde 32,4 oranında gerçekleşmiştir. 2011 yılı sonunda yüzde 39,7 düzeyinde gerçekleşen menkul kıymetlerin mevduata oranı 2012 yılının ilk çeyreğinde mevduatlarda görülen gerileme neticesinde yükselmiş; ancak 2012 yılı ikinci çeyreğinde mevduatta görülen toparlanma sonucunda Haziran ayında yüzde 38,9 oranına gerilemiştir.

şekil 5: Reel Kur Endeksi

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

2011 yılının son çeyreğinde yükselişe geçen reel kur endeksi, 2012 yılının Nisan ayında son 11 ayın en yüksek seviyesini gördükten sonra hafif gerilemiştir. 2011 yılı Aralık ayında 177,2; 2012 yılı Nisan ayında 190,7; 2012 yılı Mayıs ayında 188,8 seviyesinde gerçekleşen reel kur endeksi, 2012 yılı Haziran ayında 188,3 seviyesine gerilemiştir.

2012 yılı Haziran ayı itibarıyla yurtiçi yerleşiklerin yatırım portföyleri arasında en yüksek orana sahip kalem yüzde 50,9 ile TL mevduatıdır. Ayrıca, yurtiçi yerleşiklerin portföylerinde döviz tevdiat hesabı yüzde 21,8; TL DİBS yüzde 8,4; hisse senedi yüzde 7,5 orana sahiptir. 2011 yılı sonuna göre, 2012 yılı Haziran ayında toplam içindeki payda oransal olarak en yüksek artış hisse senedinde görülürken TL ve döviz mevduatlarındaki düşüş de dikkat çekicidir.

Tablo 31. Yurtiçi Yerleşiklerin Portföy Yatırım Stoku

(Milyon TL)

Tarih*	Yurtiçi Yer. DTH	Yurtiçi Yer. TL Mevd.	Repo	TL DİBS (1)	YP DİBS (1)	Euro bond (1)	Yat. Fonu	Kat. Bank. Katılma ve Cari Hesabı	Hisse senedi (2)	Emekli. Yatırım Fonu	Toplam
2007 Aralık	104.196	209.846	2.733	55.593	1.258	4.281	26.498	14.828	31.246	4.559	455.038
2008 Aralık	127.823	268.803	2.199	61.416	1.331	4.478	24.200	18.796	19.623	6.042	534.711
2009 Aralık	139.334	305.201	1.383	63.870	891	5.237	29.606	26.625	40.666	9.105	621.918
2010 Aralık	144.790	380.517	1.501	60.864	335	5.302	30.980	33.695	56.048	12.018	726.050
2011 Ocak	142.604	378.064	2.068	61.269	338	5.383	31.887	34.172	56.105	12.130	724.020
2011 Şubat	150.695	388.152	1.909	62.858	343	5.326	31.410	34.730	55.966	12.208	743.597
2011 Mart	154.237	394.778	1.882	64.190	332	5.334	30.842	34.550	60.584	12.536	759.265
2011 Nisan	153.392	394.653	2.777	63.473	321	5.379	31.542	35.001	65.601	12.999	764.849
2011 Mayıs	155.777	408.925	2.932	63.615	42	5.586	31.375	35.677	61.124	13.093	778.524
2011 Haz.	158.780	411.218	2.428	63.793	44	5.641	31.133	35.983	61.616	13.378	784.410
2011 Tem.	161.638	415.172	2.144	63.958	45	5.651	30.197	36.555	61.036	13.631	790.432
2011 Ağu.	167.424	421.710	1.605	64.301	44	5.808	29.840	37.709	52.875	13.647	795.359
2011 Eylül	170.908	414.540	2.633	64.393	47	5.883	29.733	37.897	57.000	14.027	797.073
2011 Ekim	171.740	408.031	2.292	65.392	45	6.298	29.087	38.308	57.603	14.043	792.853
2011 Kasım	175.725	409.739	2.643	66.599	48	6.384	27.051	39.005	51.044	14.142	792.393
2011 Aralık	180.689	417.299	1.355	67.037	50	6.437	26.605	39.672	53.072	14.309	806.561
2012 Ocak	177.215	416.715	1.822	68.333	38	5.992	27.605	38.993	57.024	15.142	808.879
2012 Şubat	177.809	412.308	1.342	68.303	0	5.928	27.079	38.877	59.890	15.539	807.076
2012 Mart	176.800	416.475	2.486	69.164	0	5.946	26.969	40.328	63.273	15.872	817.313
2012 Nisan	178.283	420.901	3.239	69.429	0	5.929	27.394	41.080	63.247	16.238	825.740
2012 Mayıs	181.605	419.448	2.866	70.133	0	6.034	27.117	42.249	57.977	16.436	823.865
2012 Haz.	182.998	427.314	2.092	70.429	0	6.250	27.274	42.990	63.250	17.215	839.813
(Toplam İçindeki Pay – Yüzde)											
Tarih	Yurtiçi Yer. DTH	Yurtiçi Yer. TL Mevd.	Repo	TL DİBS	YP DİBS	Euro bond	Yat. Fonu	Kat. Bank. Katılma ve Cari Hesabı	Hisse senedi	Emekli. Yatırım Fonu	Toplam
2007 Aralık	22,9	46,1	0,6	12,2	0,3	0,9	5,8	3,3	6,9	1,0	100,0
2008 Aralık	23,9	50,3	0,4	11,5	0,2	0,8	4,5	3,5	3,7	1,1	100,0
2009 Aralık	22,4	49,1	0,2	10,3	0,1	0,8	4,8	4,3	6,5	1,5	100,0
2010 Aralık	19,9	52,4	0,2	8,4	0,0	0,7	4,3	4,6	7,7	1,7	100,0
2011 Ocak	19,7	52,2	0,3	8,5	0,0	0,7	4,4	4,7	7,7	1,7	100,0
2011 Şubat	20,3	52,2	0,3	8,5	0,0	0,7	4,2	4,7	7,5	1,6	100,0
2011 Mart	20,3	52,0	0,2	8,5	0,0	0,7	4,1	4,6	8,0	1,7	100,0
2011 Nisan	20,1	51,6	0,4	8,3	0,0	0,7	4,1	4,6	8,6	1,7	100,0
2011 Mayıs	20,0	52,5	0,4	8,2	0,1	0,7	4,0	4,6	7,9	1,7	100,0
2011 Haz.	20,2	52,4	0,3	8,1	0,1	0,7	4,0	4,6	7,9	1,7	100,0
2011 Tem.	20,4	52,5	0,3	8,1	0,1	0,7	3,8	4,6	7,7	1,7	100,0
2011 Ağu.	21,1	53,0	0,2	8,1	0,1	0,7	3,8	4,7	6,6	1,7	100,0
2011 Eylül	21,4	52,0	0,3	8,1	0,0	0,7	3,7	4,8	7,2	1,8	100,0
2011 Ekim	21,7	51,5	0,3	8,2	0,0	0,8	3,7	4,8	7,3	1,8	100,0
2011 Kasım	22,2	51,7	0,3	8,4	0,0	0,8	3,4	4,9	6,4	1,8	100,0
2011 Aralık	22,4	51,7	0,2	8,3	0,0	0,8	3,3	4,9	6,6	1,8	100,0
2012 Ocak	21,9	51,5	0,2	8,4	0,0	0,7	3,4	4,8	7,0	1,9	100,0
2012 Şubat	22,0	51,1	0,2	8,5	0,0	0,7	3,4	4,8	7,4	1,9	100,0
2012 Mart	21,6	51,0	0,3	8,5	0,0	0,7	3,3	4,9	7,7	1,9	100,0
2012 Nisan	21,6	51,0	0,4	8,4	0,0	0,7	3,3	5,0	7,7	2,0	100,0
2012 Mayıs	22,0	50,9	0,3	8,5	0,0	0,7	3,3	5,1	7,0	2,0	100,0
2012 Haz.	21,8	50,9	0,2	8,4	0,0	0,7	3,2	5,1	7,5	2,0	100,0

Kaynak: TCMB, BDDK, SPK, MKK, Emeklilik Gözetim Merkezi

(1) Bankaların emanetinde yurtiçi yerleşikler adına tutulan kamu menkul kıymetlerinin piyasa değerleri.

(2) Hisse senedi değeri alt kalemler bazında ayrıştırlamadığından, tablodaki değer bankalar ve mali kuruluşların portföyünde bulunan hisse senetlerinin piyasa değerini de içermektedir.

(*) Rakamlar ayın son Cuma günü itibarıyla.

Tablo 32. Yurtdışı Yerleşiklerin Portföy Yatırım Stoku

(Milyon Dolar)

Tarih	Hisse Senedi	DİBS	Eurobond	Mevduat	TOPLAM
2007 Aralık	69.943	31.586	373	4.947	106.849
2008 Aralık	23.273	19.859	609	6.553	50.294
2009 Aralık	55.558	20.685	825	7.782	84.850
2010 Aralık	70.944	31.806	1.109	8.637	112.496
2011 Ocak	66.179	33.061	1.050	8.685	108.975
2011 Şubat	62.073	33.665	1.018	10.423	107.179
2011 Mart	67.341	37.364	1.033	10.732	116.470
2011 Nisan	73.602	41.295	523	10.938	126.355
2011 Mayıs	63.843	38.900	520	10.842	114.108
2011 Haziran	62.613	40.053	527	11.507	114.700
2011 Temmuz	60.319	40.292	517	11.749	112.877
2011 Ağustos	48.769	38.127	540	13.401	100.351
2011 Eylül	52.009	33.853	497	13.003	99.362
2011 Ekim	53.471	35.144	485	12.500	101.600
2011 Kasım	45.417	32.682	412	12.171	90.682
2011 Aralık	45.580	35.751	406	13.219	94.956
2012 Ocak	53.600	36.546	415	14.126	104.687
2012 Şubat	56.701	37.155	462	14.510	108.828
2012 Mart	60.184	38.867	442	15.860	115.353
2012 Nisan	59.484	40.039	438	16.369	116.330
2012 Mayıs	51.219	39.632	427	17.111	108.389
2012 Haziran	59.007	42.203	435	18.375	120.020
(Toplam İçindeki Pay – Yüzde)					
2007 Aralık	65,5	29,6	0,3	4,6	100,0
2008 Aralık	65,5	24,4	1,0	9,2	100,0
2009 Aralık	65,0	24,9	0,9	9,2	100,0
2010 Aralık	63,1	28,3	1,0	7,7	100,0
2011 Ocak	60,7	30,3	1,0	8,0	100,0
2011 Şubat	57,9	31,4	0,9	9,7	100,0
2011 Mart	57,8	32,1	0,9	9,2	100,0
2011 Nisan	58,3	32,7	0,4	8,7	100,0
2011 Mayıs	55,9	34,1	0,5	9,5	100,0
2011 Haziran	54,6	34,9	0,5	10,0	100,0
2011 Temmuz	53,4	35,7	0,5	10,4	100,0
2011 Ağustos	48,6	38,0	0,5	13,4	100,0
2011 Eylül	52,3	34,1	0,5	13,1	100,0
2011 Ekim	52,6	34,6	0,5	12,3	100,0
2011 Kasım	50,1	36,0	0,5	13,4	100,0
2011 Aralık	48,0	37,7	0,4	13,9	100,0
2012 Ocak	51,2	34,9	0,4	13,5	100,0
2012 Şubat	52,1	34,1	0,4	13,3	100,0
2012 Mart	52,2	33,7	0,4	13,7	100,0
2012 Nisan	51,1	34,4	0,4	14,1	100,0
2012 Mayıs	47,3	36,6	0,4	15,8	100,0
2012 Haziran	49,2	35,2	0,4	15,3	100,0

Kaynak: MKK, TCMB, BDDK

(*) Rakamlar ayın son Cuma günü itibarıyladır.

2012 yılı Haziran ayı itibarıyla yurtdışı yerleşiklerin ülkemize yönelik portföy yatırım stoku, 2012 yılı Mayıs ayı sonuna göre 11,6 milyar dolar, 2011 yılı sonuna göre ise 25 milyar dolar artarak 120 milyar dolar düzeyine yükselmiştir. Aynı dönemde, yurtdışı yerleşiklerin portföy tercihlerini yüzde 49,2 oranında hisse senedi, yüzde 35,2 oranında DİBS, yüzde 15,3 oranında mevduat oluşturmuştur. 2012 yılı Haziran ayında 2011 yılı sonuna göre yurtdışı yerleşiklerin portföy

tercihinde hisse senedi ve mevduatın payının yükseldiği; buna karşın devlet iç borçlanma senedinin payının azaldığı gözlenmiştir.

V. FİYAT GELİŞMELERİ

2012 yılı Haziran ayında TÜFE’de beklentilerin altında yüzde 0,90 oranında azalış kaydedilmiştir. TÜFE’de kaydedilen bu azalışta başta gıda ve alkolsüz içecekler grubu olmak üzere ulaştırma ve giyim ve ayakkabı gruplarında yaşanan fiyat düşüşleri dikkat çekmektedir. TÜFE’deki 12 aylık artış ise yüzde 8,87’ye yükselmiştir. Yıllık enflasyonda yaşanan yükseliş işlenmemiş gıda grubundaki baz etkisinden kaynaklanmaktadır. Haziran ayında piyasanın TÜFE beklentileri, TCMB beklenti anketine göre yüzde 0,07; CNBC-e anketine göre yüzde eksi 0,39, Reuters beklenti anketine göre ise yüzde eksi 0,50 idi.

ÜFE, Haziran ayında yüzde 1,49 oranında azalmıştır. Haziran ayı ÜFE artış beklentisi CNBC-e anketine göre yüzde eksi 0,35; Reuters beklenti anketine göre ise yüzde eksi 0,75 idi. Yıllık enflasyon oranı ÜFE’de yüzde 6,44’e gerilemiştir.

Tablo : 33- 2012 Yılı Haziran Ayı İtibarıyla Ana Harcama Gruplarına Göre TÜFE Değişim Oranları

(Yüzde Değişme)

	Ağırlık (%)	Aylık		12 Aylık		Yıllık Ortalama	
		2011	2012	2011	2012	2011	2012
GENEL	100,00	-1,43	-0,90	6,24	8,87	6,47	8,89
Gıda ve alkolsüz içecekler	26,78	-6,40	-3,42	8,13	7,38	8,71	7,84
Alkollü içecekler ve tütün	5,90	0,00	0,00	-1,50	18,69	10,82	13,31
Giyim ve ayakkabı	7,22	0,64	-0,82	6,53	7,00	5,38	8,09
Konut	16,46	0,24	0,14	4,79	12,43	5,66	9,01
Ev eşyası	6,93	0,55	0,49	7,59	9,83	4,57	10,20
Sağlık	2,40	0,04	0,13	0,73	1,37	0,58	0,61
Ulaştırma	15,15	0,32	-1,39	9,50	5,98	7,35	11,15
Haberleşme	4,64	0,71	1,92	-0,28	3,28	-2,31	2,01
Eğlence ve kültür	2,70	1,19	0,90	1,08	6,87	-1,10	5,83
Eğitim	2,32	1,41	1,67	5,58	6,75	4,79	6,29
Lokanta ve oteller	5,89	0,48	0,49	7,50	9,44	8,89	8,49
Çeşitli mal ve hizmetler	3,61	1,07	0,88	9,11	14,92	6,55	16,96

Kaynak: TÜİK

Haziran ayında TÜFE’de kaydedilen yüzde 0,90 oranındaki azalışta gıda ve alkolsüz içecekler sektörü fiyatlarında meydana gelen yüzde 3,42 oranında azalış etkili olmuştur. Gıda ve alkolsüz içecekler alt sektörünün aylık enflasyona katkısı eksi 0,88 puan olmuştur. Ulaştırma alt sektöründe ise fiyatlar yüzde 1,39 oranında azalmış ve sektörün aylık enflasyona katkısı eksi 0,23 puan olarak gerçekleşmiştir. Giyim ve ayakkabı sektöründe ise fiyatlar 0,82 oranında azalırken grubun enflasyona katkısı eksi 0,06 puan olmuştur. TÜFE’de önemli harcama grupları itibarıyla ev eşyası sektöründe fiyatlar yüzde 0,49 oranında artarken (katkısı 0,04 puan), haberleşme sektöründe ise fiyatlar yüzde 1,92 oranında (katkısı 0,09) artmıştır.

Haziran ayında özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden (I) kodlu göstergede fiyatlar, aylık bazda yüzde 0,40 oranında artarken yıllık olarak artış oranı yüzde 7,43’e gerilemiştir. TCMB, 2012 yılı geri kalanında çekirdek enflasyonda yıllık bazda sınırlı bir düşüş yaşanmasını beklenmektedir.

Tablo : 34- 2012 Yılı Haziran Ayı İtibarıyla Özel Kapsamlı TÜFE Göstergelerinin Gelişimi

(Yüzde Değişme)

Grup	Kapsam	Aylık		12 Aylık		Yıllık Ortalama	
		2011	2012	2011	2012	2011	2012
	TÜFE Genel	-1,43	-0,90	6,24	8,87	6,47	8,89
A	Mevsimlik ürünler hariç	0,12	0,06	5,93	9,49	5,90	9,20
B	İşlenmemiş gıda ürünleri hariç	0,44	0,05	5,81	9,52	5,58	9,35
C	Enerji hariç	-1,66	-0,76	5,89	8,47	6,10	8,37
D	(B) ve (C)	0,55	0,41	5,32	9,18	4,95	8,81
E	(C) ve alkollü içkiler ile tütün ürünleri hariç	-1,77	-0,81	6,50	7,72	5,74	8,00
F	(E) ve fiyatları yönetilen/yönlendirilen diğer ürünler, dolaylı vergiler hariç	-1,94	-0,96	6,71	7,85	5,68	8,25
G	(F) ve (B)	0,59	0,36	6,18	8,51	4,23	8,75
H	(D) ve alkollü içkiler, tütün ürünleri ile altın hariç	0,55	0,43	5,73	8,10	4,14	7,97
I	(C) , gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç	0,63	0,40	5,27	7,43	3,80	7,53

Kaynak: TÜİK

Haziran ayında ÜFE, yüzde 1,49 oranında azalmıştır. Bu ayda; ÜFE'nin ana alt kalemleri olan tarım kesimi fiyatları yüzde 6,12 oranında, sanayi kesimi fiyatları ise yüzde 0,49 oranında azalmıştır.

Sanayi sektöründe fiyatların Haziran ayındaki gelişimi incelendiğinde, sektör içinde en yüksek paya sahip olan imalat sanayi fiyatlarının 0,75 oranında azaldığı görülmektedir. Bu dönemde imalat sanayi içinde en yüksek ağırlığa sahip olan kalemlerden; kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri fiyatları yüzde 7,04, ana metal sanayi fiyatları ise yüzde 2,30 oranında azalmıştır. Bu dönemde elektrik gaz ve su grubu fiyatlarında yüzde 1,72 oranında artarken, madencilik fiyatlarında ise yüzde 0,55 oranında azalmıştır.

VI. DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

ABD Ekonomisi

ABD'de tarım dışı verimlilik ikinci çeyrekte yüzde 1,6 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Enflasyonun ve kâr baskılarının bir göstergesi olan ve Fed'in yakından takip ettiği birim işgücü maliyeti ise yüzde 1,7 ile yine beklentilerin üzerinde arttı. Ekonomistler verimliliğin yüzde 1,3, işgücü maliyetinin yüzde 0,6 artmasını bekliyorlardı. ABD'de bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 0,9 olarak açıklanan verimlilikteki düşüş yüzde 0,5'e; yüzde 1,3 artış olarak açıklanan istihdam maliyeti ise yüzde 5,6 artışa revize edildi.

ABD'de açıklanan ADP Ulusal İstihdam Raporu'na göre, özel sektörde istihdam Temmuz'da 163,000 ile beklentilerin üzerinde arttı. Ekonomistler, ADP raporunun özel sektörde istihdamın 120,000 arttığını göstermesini bekliyorlardı. Daha önce Haziran ayı için 176,000 olarak açıklanan istihdam artışı ise 172,000'e revize edildi.

ABD'de sanayi üretimi Temmuz'da yüzde 0,6 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Kapasite kullanım oranı ise yüzde 79,3'e yükseltti. Uzmanlar sanayi üretiminin yüzde 0,5 arttığını, kapasite kullanımının ise yüzde 79,2 olacağını tahmin ediyorlardı. Daha önce yüzde 0,4 olarak

açıklanan Haziran ayı sanayi üretimindeki artış yüzde 0,1'e revize edildi. Kapasite kullanım oranı Haziran'da yüzde 78,9 olmuştu.

ABD'de tüketici fiyatları endeksi Temmuz'da artış beklentisine karşılık değişim kaydetmezken, enerji ve gıda fiyatlarındaki değişimleri içermeyen çekirdek endeks yüzde 0,1 ile beklentilerin altında yükseldi. Analistler Temmuz'da tüketici fiyatlarının ve çekirdek endeksin yüzde 0,2 yükselmesini bekliyorlardı. Daha önce Haziran'da yine değişim kaydetmediği açıklanan TÜFE ve yüzde 0.2 artan çekirdek TÜFE'de revizyon yapılmadı.

ABD'de üretici fiyatları Temmuz'da yüzde 0,3 ile beklentilerin üzerinde artış kaydederken, gıda ve enerji fiyatlarını içermeyen çekirdek endeks yüzde 0,4 ile yine beklenenin üzerinde yükseldi. Analistler Temmuz'da ÜFE ve çekirdek endeksin yüzde 0,2 artmasını bekliyorlardı. Üretici fiyatları Haziran'da yüzde 0,1 artmış, çekirdek endeks ise yüzde 0,2 yükselmişti.

ABD'de dayanıklı mal siparişleri Haziran'da yüzde 1,6 ile beklentilerin üzerinde arttı. Uzmanlar, dayanıklı mal siparişlerinin Haziran'da yüzde 0,4 artmasını bekliyorlardı. Daha önce yüzde 1,3 olarak açıklanan Mayıs ayı dayanıklı mal siparişlerindeki artış ise yüzde 1,6'ya revize edildi.

ABD imalat sanayi, Markit tarafından derlenen satın alma yönetici endeksine göre Temmuz ayında üç yıla yakın bir sürenin en yavaş büyümesini kaydetti. ABD imalat sanayi PMI Temmuz ayında nihai 51,4 seviyesine gerileyerek hem Temmuz ayı öncü verisi olan 51,8'in hem de Haziran ayı nihai seviyesi olan 52,5'in altında bir değer aldı. Eylül 2009'dan bu yana en düşük seviyeye inen endeksin 50'nin üzerinde bir değer alması büyümeye işaret ediyor. Markit başekonomisti Chris Williamson ihracat siparişleri ve iç talepteki zayıflamanın devam etmesi halinde sektörün üçüncü çeyrekte daralabileceğini ifade etti.

ABD'de perakende satışlar Temmuz'da yüzde 0,8 ile beklentilerin üzerinde artarken, otomotiv dışındaki çekirdek satışlar da yine yüzde 0,8 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Ekonomistler, perakende satışların yüzde 0,3 artmasını, çekirdek endeksin ise yüzde 0,4 yükselmesini bekliyorlardı. Daha önce yüzde 0,5 düşüş olarak açıklanan Haziran ayı perakende satışları yüzde 0,7 düşüşe, yüzde 0,4 düştüğü açıklanan çekirdek satışlar da yüzde 0,8 düşüşe revize edildi.

ABD'de fabrikalara gelen siparişler Haziran'da artış beklentilerinin aksine yüzde 0,5 azaldı. Haziran'da fabrika siparişlerinin yüzde 0,5 artması bekleniyordu. Fabrika siparişlerinde Mayıs ayı için daha önce yüzde 0,7 olarak açıklanan artış ise yüzde 0,5 olarak revize edildi.

ABD'nin dış ticaret açığı Haziran'da 42.92 milyar dolara gerileyerek beklentilerin altında açıklandı. Analistler, dış ticaret açığının 47,5 milyar dolar olmasını bekliyorlardı. Daha önce 48,7 milyar dolar olarak açıklanan Mayıs ayı dış ticaret açığı ise 48.04 milyar dolara revize edildi.

ABD'de kişisel gelirler Haziran'da yüzde 0,5 ile beklentilerin üzerinde, çekirdek kişisel tüketim harcamaları da (PCE) yüzde 0,2 ile beklentiler seviyesinde artış kaydetti. Ekonomistler, Haziran'da kişisel gelirlerin yüzde 0,4 artmasını bekliyorlardı. Mayıs'ta yüzde 0.2 olarak açıklanan kişisel gelirlerdeki artış yüzde 0.3'e revize edilirken, yüzde 0.1 arttığı açıklanan çekirdek PCE'de revizyon yapılmadı.

ABD'de tüketici güven endeksi Temmuz'da 65,9'a yükselerek beklentilerin üzerinde ve Nisan ayından bu yana en yüksek seviyede açıklandı. Uzmanlar Conference Board tarafından yayımlanan tüketici güven endeksinin 61,5'e gerilemesini bekliyorlardı. Daha önce 62 olarak açıklanan Haziran ayı tüketici güven endeksi 62,7'ye revize edildi.

ABD Çalışma Bakanlığı verilerine göre Temmuz'da tarım dışı istihdam 163,000 ile beklentilerin üzerinde artarken, işsizlik oranı yüzde 8,3'e yükseldi. Ekonomistler, tarım dışı istihdamın Temmuz'da 100,000 kişi artmasını, işsizlik oranının yüzde 8,2 seviyesinde kalmasını bekliyorlardı. Daha önce 80,000 arttığı açıklanan Haziran ayı tarım dışı istihdamı 64,000 artışa revize edilirken, yüzde 8.2 olarak açıklanan işsizlik oranında revizyon yapılmadı.

Euro Bölgesi

Euro bölgesi ekonomisindeki daralma bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 0,2 ile beklentiler seviyesinde gerçekleşti. Avrupa Birliği istatistik kurumu Eurostat'ın verilerine göre, euro bölgesinde gayri safi yurtiçi hasıla ikinci çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre de yüzde 0.4 ile yine beklentiler seviyesinde daraldı. Euro bölgesi GSYH yılın ilk çeyreğinde değişim kaydetmemişti.

Eurostat'ın öncü verilerine göre, euro bölgesinde enflasyon Temmuz'da yıllık bazda yüzde 2,4'te kalarak beklentiler seviyesinde bir değer aldı. Üç aydır aynı seviyede bulunan enflasyon Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) orta vadeli hedefi olan yüzde 2'nin üzerinde yer alıyor.

Euro bölgesinde sanayi üretimi Haziran'da yüzde 0,6 ile beklentilerin altında düşüş kaydetti. Analistler, sanayi üretiminin Haziran'da yüzde 0,7 azalmasını bekliyorlardı. Daha önce Mayıs ayı için yüzde 0,6 artış olarak açıklanan sanayi üretimi yüzde 0,9 artışa revize edildi.

Euro bölgesinde işsizlik oranı Haziran'da yüzde 11,2 ile beklentiler seviyesinde açıklandı. Daha önce Mayıs ayı için yüzde 11,1 olarak açıklanan işsizlik oranı yüzde 11,2'ye revize edildi.

Euro bölgesi imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi Temmuz'da nihai 44 ile beklentilerin biraz altında bir değer aldı. Euro bölgesi imalat sektöründeki daralma üretim ve yeni siparişlerdeki düşüşle üst üste onbirinci ayda da devam etti. Analistler, euro bölgesinde imalat sanayi PMI'nı 44,1 olarak açıklanan Temmuz ayı öncü verisiyle aynı seviyede gelmesini bekliyorlardı. Endeks Haziran'da 45,1 değerini almıştı.

Euro bölgesinde hizmet sektörü satın alma yöneticisi endeksi Temmuz'da nihai 47,9 ile beklentilerin üzerinde açıklandı. Uzmanlar, hizmetler PMI'nı Temmuz ayı öncü seviyesi olan 47,6 değerini alacağını tahmin ediyorlardı. Haziran'da nihai 47,1 değerini alan endekste 50 seviyesinin altı daralmaya, üzeri ise büyümeye işaret ediyor.

Euro bölgesinde perakende satışlar Haziran'da değişim beklenmemesine karşılık aylık bazda yüzde 0,1 artış kaydetti. Perakende satışlarda yıllık bazdaki düşüş ise yüzde 1,2 ile beklentilerin altında gerçekleşti. Ekonomistler, perakende satışların Haziran'da aylık bazda değişim göstermemesini, yıllık bazda ise yüzde 1,4 azalmasını bekliyorlardı. Daha önce yüzde 0,6 olarak açıklanan Mayıs ayı perakende satışlarındaki artış yüzde 0,8'e, yıllık bazda yüzde 1,7 olarak açıklanan düşüş ise yüzde 0,8'e revize edildi.

Diğer Ülkelerde Gelişmeler

Çin'in sanayi üretiminde yıllık bazdaki büyüme Temmuz'da yüzde 9,2 ile Mayıs 2009'dan beri görülen en düşük seviyeye gerilerken, Beijing'in ekonomiyi destekleyen yeni politika adımları atabileceği beklentisini de artırdı. Çin'de perakende satışlardaki artış da Temmuz'da yıllık bazda 13,1 ile beklentilerin altında kaldı. Ekonomistler perakende satışların yüzde 13,7 artmasını bekliyorlardı.

Çin'de ekonomik büyüme 2011 başından beri gerileme kaydediyor. İkinci çeyrek için açıklanan yüzde 7,6'lık büyüme rakamı küresel finans krizinden bu yana görülen en düşük seviyeye işaret ediyor.

Çin'de enflasyon Temmuz'da yıllık bazda yüzde 1,8 ile 30 ayın en düşük seviyesine gerilerken, enflasyondaki düşüş merkez bankasının daha fazla politika gevşetmesi için alan bulunduğuna işaret etti. Çin'de 2011 Temmuz'da yüzde 6,5 ile üç yılın en yüksek seviyesini gören enflasyon bu yıl Haziran ayında yüzde 2,2 olarak açıklanmıştı. Çin'in 2012 yılına ait resmi büyüme hedefi yüzde 7,5 seviyesinde.

Çin'de resmi imalat PMI'nı Temmuz'da 50,1 ile son sekiz ayın en düşük seviyesine gerilemesi, sektörün zorlukla büyüdüğüne işaret ederken, HSBC'nin PMI anketi ise özel sektörde toparlanmanın başladığını ortaya koydu. Çin'de açıklanan veriye göre HSBC PMI Temmuz'da 49,3 ile Şubat'tan beri görülen en yüksek değeri aldı.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından hazırlanan küresel gıda fiyatları endeksi son üç aydaki düşüşün ardından Temmuz'da yeniden yükseldi. FAO'ya göre endekste ki yükseliş, 2007/08 döneminde görülen türden bir gıda krizi olasılığını yükseltecek şekilde gelecek aylarda da devam edebilir.

Tahıl, yağlı tohumlar, süt ürünleri, et ve şeker fiyatlarındaki aylık değişimleri izleyen FAO gıda fiyatları endeksi, Temmuz'da Haziran'a göre 12 puanlık artışla 213 puana yükseldi.

FAO endeksinin Temmuz ayı seviyesi, Şubat 2011'de görülen rekor yüksek seviye olan 238 puanın hâlâ altında ancak 2007/08 gıda krizi sırasında görülen seviyelere yakın.

Japonya ekonomisi Nisan-Haziran döneminde yüzde 0,3 ile beklentilerin yarısı kadar büyüme kaydederken, tüketici harcamalarının hız kesmesi ve Avrupa'daki krizin dünya genelinde talebi baskılaması toparlanmanın gücü konusunda kuşklar yarattı.